

SOVIETAI VETAVO SUEZO DERYBU PROJEKTA

SOVIETAI NORI MAINYTI VOKIEČIŲ KARO BELAISVIUS Į PABĖGĖLIUS

Bet grįžti iš Vokietijos nori tik kriminalistai

(ELTA) Sovietai vis neduoda ramybės Vok. Vokietijoje esantiems pabėgėliams. Paskiausiai metu Sovietai įteikė Bonnai notą, prašydami grąžinti 3,013 pavardėmis surašytus sovietinius piliečius. Pažymima, kad tokių vardais pavadintus surašytų asmenų sąrašų būsią įteikta ir daugiau. Ta proga vokiečių pabėgėlių ministerijoje nurodoma, jog šiuo metu Vok. Vokietijos respublikoje yra apie 20,000 buv. rusų piliečių.

Š. m. rugsėjo 12 d. prie Toepen-Juchhoeh Sovietams buvo perduoti paprašiusieji repatriuoti į Sov. Sąjungą buvusieji jų piliečiai, daugiausia laikyti Vok. Vokietijos kalėjimuose už įvairius sunkius nusikaltimus. Juos apklausinėjant, iš Sovietų pasiuntinybės dalyvavo konsularinio skyriaus sekretoriai Perminovas ir Gurenko, iš Bonnos užs. reikalų ministerijos — pasiuntinybės patarėjas Walter Stubbe, o iš Aukštojo Komisarato Pabėgėlių Reikalams įstaigos — jos atstovas Raymond Terrillon. Jie visi drauge su Sovietų ir vokiečių atstovais patikrino, ar kalinamieji tikrai patys savo noru pasiryžo išvykti į Sov. Sąjungą. 10 rusų, pareiškė tokią savo norą, tą savo pareiškimą turėjo paskia patvirtinti dar raštu. Šiuo metu Vok. Vokietijos kalėjimuose yra dar apie 900 kalinamųjų iš įvairių Rytų bloko kraštų. Dalis iš jų (tarp jų 70 rusų) yra įteikę pareiškimus, kad juos repatrijuotų. Prie to paties pasienio punkto buvo taip pat lenkų kom. vyriausybės atstovams perduoti 6 lenkai, nuteisti ilgameis bausmėmis kalėti.

Bolševikinėje spaudoje įrodinėjama, kad Vok. Vokietijoje įsikūrę pabėgėliai "ir toliau lieka bėtiesių padėtyje, pasigailėtina vargsta perkeltųjų asmenų stovyklose ir gyvenvietėse", norintieji grįžti — kšiami į kalėjimus etc. Ypatingai sunkiose sąlygose gyvena "tarybiniai perkeltieji piliečiai, uždaryti kalėjimuose pagal Vakarų valstybių okupacinių organų ir Vok. Vokietijos teismų nuosprendžius". Norintieji grįžti persekiojami kalėjimų administracijos, mušami ir kitokiais būdais terorizuojami. Paskiausiai metu esąs net imamas parasas, kad "norintieji repatrijuoti į Sov. Sąjungą sutinka iki galo atlikti Sov. Sąjungoje įkalinimo laiką, kuris jiems nustatytas pagal Vok. Vokietijos teismų nuosprendžius, nors minėtieji nuosprendžiai TSRS teritorijoje negalioja"... Vieno žodžiu, bolševikinė propaganda, iškraipydama faktus ir klastodama akivaizdžias tiesas, teigia, jog Vok. Vokietijoje esančių pabėgėlių gyvenimas "maža ku skiriasi nuo kalinų gyvenimo. Daugelis nori užmegzti ryšius su savo giminėmis, grįžti į Tarybų Sąjungą, bet bijo"... Gyvenantieji Vok. Vokietijoje visai aiškiausiai mato, kaip bolševikai, nepaisydami jokios gėdos, meluoja tiesiog per akis. Kiekvienas, kas tik nori, gali kada norėdamas iš Vok. Vokietijos išvykti ir grįžti į Sov. Sąjungą, jeigu jam patinka. Bolševikams tokiais puolimais rūpi kas kita, pirmoj eilėj — įbauginti Vakarose esančius pabėgėlius, jog nedirbtų jokio antisovietinio darbo.

Bolševikai už skatinimą žmones iš Rytinės zonos bėgti į vakarines baudžia nepaprastai sunkiai. Tuo tarpu panašios rūšies "žygius" Vok. Vokietijoje bolševikai laiko esant kiekvieno Rytinės zonos gyventojų "patriotine pareiga". Šiuo metu į Vok. Vokietiją ypač siunčiamos moterys, nes manoma jas galėsiant geriau pavestą darbą atlikti. Moterys aprūpinamos taip pat iš Rytų kilusių pabėgėlių adresais. Pabėgėliams mėginama įrodinėti, kad, grįžus atgal, jiems nieko blogo neatsitiks.

Čekai ištrėmė JAV ambasadados raštvedę

Komunistai ją vadina "šnipe"

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamentas turėjo sukurti su Čekoslovakijos reikalavimu atsiimti savo ambasados tarnautoją Vera M. Osso, nors jai metamus kaltinimus ir nuneigia. Komunistinė Čekoslovakija paskelbė Vera M. Osso "persona non grata" (nepageidaujamu asmeniu) už tariamą jos spionážo veiklą. Valstybės departamentas paskelbė tokią istoriją: Miss Vera M. Osso buvusi auka vieno Čekoslovakijos piliečio, kuris ją prikalbinęs važiuoti su juo automobilu į Slovakiją. Čekas aprūpinęs amerikietę klaidingais kelinės dokumentais, ko ji nežinojusi.

Panamos kanalo Co. suteiks žinių apie atstovų keliones

Kongreso nariai slepia, kiek jie išleidžia savo atostogoms

WASHINGTONAS, D. C. — Panamos kanalo kompanijos pirmininkas George Roderick nuo šio pirmadienio praneš spaudai, kurie kongreso atstovai plaukia kompanijos laivais ir kiek tos kelionės kainuoja federaliniam išdui. Kongreso atstovai yra nepaprastai pamėgę šias keliones Karibų jūra po tropiškąsias Vidurio Amerikos kraštus ir salas. Kad kelionės išlaidas padengtų vyriausybė, jie visad suranda kokią nors tarnybinių priežastį, pav., medžiagos rinkimą būsimiems įstatymams, JAV užsienio politikos arba finansinės programos tikrinimą ir t. t.

Pagal šalies tradiciją, oficialieji asmenys važiuoja su savo žmonomis, už kurias taipgi sumoka mokesčių mokėtojai. Pereitos savaitės spaudos konferencijoje korespondentai prašė patį prezidentą suteikti žinių, kiek tos kongresmanų kelionės kainuoja išdui. Eisenhower atsakė, kad jis neveda laivų keleivių sąrašų, nepaisydami jokios patenkinti. Čia atsiliepė žmonas, kuris tokius sąrašus veda, kompanijos pirmininkas. Nėra abejonės, kad skelbiant kiekvieno kongresmano kelionę, pasidarys daug sunkiau plaukti į Karibų jūrą, neįtikint rimto reikalo.

Beatostogaujau šiame krašte Monako princas ir jo žmona (buvusi aktorė Grace Kelly) aplankė prezidentą Eisenhowerį.

LENKIJOS SVARSTO ANTISEMITIZMĄ

Esą per daug žydų vadovaujančiose vietose

VARŠUVA, Lenkija. — Komunistų partijos dienraštis "Tribuna Ludu" ir kiti laikraščiai perspausdino iš mokytojų unijos organo "Głos Nacycielki" profesorius Tadeusz Kotarbinski studiją apie antisemitizmą ir jo priežastis komunistinėje Lenkijoje. Profesorius ne nemėgina nuolatinę įsivyravusių antisemitizmo nuotaikų lenkuose. Apie tai atvirai rašoma ir diskutuojama Lenkijoje jau ilgą laiką tarpas. Kotarbinski turėjo tikslą surasti tokių nusistatymų priežastinumą ir dabar jį pateikė: lenkų komunistų partijos ir vyriausybės esą per daug žydų.

Žydų klausimas centro komitete

Žydų klausimas yra gvildinamas ir partijos centro komitete. Vicepremieras Zenon Nowak, kuris yra griežtos stalininės valdžios šalininkas, reikalavo, bet neįvykdyti "sugrąžinti" žydų užimamasias tarnybas partijos ir vyriausybės įstaigose. Tam pasipriešino vadinami "liberalizacija" komunistai, kaip, premieras Cyrankiewicz, partijos sekretorius Ochab ir kiti. Paleistas minėto profesorius straipsnis po komunistų laikraščių, rodo, kad ir vadinamieji "liberalizacija" nėra priešingi Nowako pažiūrų ir išvadų populiarenimui.

Mažuma užima daugumą vietų

Prof. Kotarbinski rašo, kad lenkų žydai, kurių po karo beliko iš 3 mil. tik 50,000, užima daugumą svarbiųjų pareigų ir dailina vietas savikiams.

Kodėl šiandien tiek daug žydų yra partijos ir vyriausybės įstaigose, Kotarbinski aiškina tokiais žodžiais: "Kadangi naciai juos persekiojo, jie pasidavė "socialistinėms" (t. y., komunistinėms) valdžios ištikimi tarnai. Tačiau lenkų masės išaiškino tai savaip, kad tai yra "žydų susimokymas prieš lenkus ir krikščionis".

Yra, kurie giria Hitlerį

Prof. Kotarbinski rašo, kad vis dar galima išgirsti balsų, sakant: "Dievas buvo pasiuntęs Hitlerį išvaduoti mus nuo žydų". Arba mokyklų vaikai dažnai pareiškia, "mama man neleidžia draugauti su žydais".

Fizinis išsišokimų Lenkijoje užtikinama ir pastaraisiais laikais. Jų net daugėja. Neseniai reikėjo pasiūsti kariuomenę į Walbrzych, Silezijos miestą, sugauti žydus nuo patirto organizuojamo pogromo.

Imre Nagy priimtas į komunistų partiją

Reabilituotas Rakosi priešas

BUDAPEŠTAS, Vengrija. — Komunistų partija, priimdama Imre Nagy atgal į partijos narius, visiškai reabilitavo buvusį Malenkovo laikais ministerių tarnybos pirmininką, ir kaip tik tuo metu, kai partijos delegacija išvyko į Jugoslaviją.

Imre Nagy, mirus Stalinui ir paskyrus premieru, skelbė tokias pat mintis Vengrijoje, kaip ir Malenkovas Sovietų Sąjungoje, kad valdžiai reikia susirūpinti liaudies gerove, gaminti daugiau kasdienio vartojimo prekių, vietoj ginklų ir sunkiosios pramonės. Pavarių Maskvoje Malenkova, tuoj buvo Budapešte pašalintas ir Nagy. Jis buvo išmestas iš partijos ir tik per plauką nebuvo tuometinio diktatoriaus Rakosi likviduotas.

Lenkų kalėjime sukilo kaliniai

Valdžia tai patvirtino

VARŠUVA, Lenkija. — "Tribuna Ludu", Lenkijos komunistų partijos organas patvirtino, kad Jaworzno kalėjime skirtame jauniems nusikaltėliams, buvo kilusios riaušės.

Laikraštis sako, kad kalėjimo politinių kalinų skyrių veikė kelios priešvalstybinės organizacijos ir kad sąlygos buvusios tokios, jog įvyko maištai. Kalėjimo viršininkas suteikė kalinams didesnių laisvių, rašo "Tribuna Ludu" ir jį už tai giria. Nes po tų reformų kaliniai liūdesi maištave, o jų organizacijos iširo.

Monako valdovai pas Eisenhowerį

WASHINGTONAS, D. C. — Princas Rainier ir jo žmona Grace, Monako karališkoji pora, aplankė JAV prezidentą Eisenhowerį.

EISENHOWER 66 METU

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Dwight D. Eisenhower sekmdienį atšventė 66 metų sukaktį. Jis susilaukė daugybę sveikinimų iš Amerikos ir viso pasaulio, ypač iš tų, kurie jį remia į prezidentus antrajam terminui.

ŠEPILOVAS NULĖMĖ JT SPRENDIMĄ

Visi Saugumo Tarybos nariai, išskyrus SSSR ir Jugoslaviją, pritarė Anglų-Prancūzų siūlymui

NEW YORKAS. — Šeštadienio naktį Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministras Dmitri Šepilov vetavo JT Saugumo Tarybos nutarimą priimti naują Anglijos-Prancūzijos projektą Suez kanalo ginčui spręsti.

Tuo buvo padarytas galas paskleistiems optimistiškiems aiškinimams, jog slaptose derybose tarp Anglijos, Prancūzijos ir Egipto prieita šio tokio susitarimo. Buvo išdirbtas šešių punktų projektas Suez kanalo konfliktui spręsti. Bet kai prasidėjo Saugumo Tarybos nepaprastai posėdis, Egipto užsienio reikalų ministras Fawzi paaiškino, kad jis nepripažįsta Lloydo ir Pineau projekto, kadangi prie projekto prijungta ir Londono konferencijos 18 valstybių rezoliucija, reikalaujanti sutarpatinti Suez kanalo priežiūrą.

Sovietų užsienio reikalų ministras Šepilovas kaip tik prieš prieš Londono konferencijos rezoliucijos, kadangi, jo aiškinimu, ir be tolimesnių derybų yra visiškai aišku ko Anglija ir Prancūzija siekia — Suez kanalo valdymo perėmimą iš Egipto vyriausybės.

Jugoslavija remia Sovietus

Balsuojant naująjį Anglijos-Prancūzijos projektą, kaip pagrindą tolimesnėms deryboms su Egiptu, iš 11 Saugumo Tarybos narių (Egiptas Tarybai nepriklauso) pasisakė visi nariai, išskyrus Sovietų Sąjungą ir Jugoslaviją.

Kadangi Sovietų Sąjunga, kaip ir kitos 4 didžiosios valstybės, nuolatiniai Tarybos nariai, turi veto teisę, jos atstovas savo neigiamu pareiškimu nulėmė Saugumo Tarybos sprendimą.

Saugumo Tarybos nariai, balsavę už Lloydo-Pineau naująjį pasiūlymą, buvo: Anglija, JAV, Australija, Belgija, Kinija, Kubą, Prancūzija, Iranas ir Peru. Kaip minėta, pasiūlymą nulėmė Sovietų Sąjungos veto.

Naujos trijų šalių derybos

Išjudinti Suez kanalo vaidų derybas iš sunkumų, JT gen. sekretorius Hammarskjöld organizuoja vėl savitarpines Anglijos, Prancūzijos ir Egipto derybas.

Šio to naujo galima laukti tik tada, jei Anglija ir Prancūzija nusileis, nubrauks nuo savo 6 punktų pasiūlymo reikalavimą laikytis ir Londono konferencijos rezoliucijos. Tokios didelės nuolaidos anglai su prancūzais nenori daryti.

Nauja diplomatinė vagilavimo byla

Suėmė Jugoslavijos
vicekonsulo žmoną

SAN FRANCISCO. — Šeštadienio vakarą policija suėmė Jugoslavijos vicekonsulo žmoną Jutnee už vagilavimą drabužių krautuvėse.

Praleidus naktį kalėjime, ši sekmadienio rytą buvo paleista, pristatius dokumentus, kad ji yra diplomato žmona ir kad jos negalima areštuoti.

Teismas tačiau yra nusistatęs ją teisti už kriminalinius nusikaltimus. Nustatyta, kad ši ponija pavogė prekių iš kelių drabužių krautuvų.

Motina nužudė 18 m. sūnų ir 12 m. dukterį

Susikrmito, kam jis išstojo
iš karo aviacijos akademijos

ROCKFORD, Ill. — Ralph Middleton, grįžęs iš darbo, rado nužudytus savo vaikus, 18 metų sūnų Thomas ir 12 metų dukterį Judy.

Vaikus nužudė jų motiną Dorothy, 45 metų. Ji po to bėdė nusižudyti, bet tikimasi, kad jos gyvybę bus galima išgelbėti.

Parapijos klebonas Willard Giese atsiliepė apie motiną kuo gražiausiais žodžiais. Ji buvusi puikus žmogus, tik susikrmitusi, kai jos sūnus pametė karo aviacijos akademiją Colorado Springs, Colo., kur jis buvo gavęs stipendiją ir būtų turėjęs, anot motinos, gerą ateitį. Sūnus užsinerėjo eiti į universitetą. Antras sūnus Richard studijuoja Harvardo universitete.

Mrs. Middleton prieš 8 metus dėl sutrikusių nervų buvo nugabenta gydytis į Moline psichiatrinę ligoninę. Po kurio laiko gydytojai pripažino ją pagijus. Ji grįžo namo ir gavo mokytojos darbą pradžios mokykloje.

Vengrų komunistų delegacija atvyko pas maršalą Tito

Piligrimai traukia į
naują "Meką"

BELGRADAS, Jugoslavija. — Sekmdienį pas Jugoslavijos maršalą atvyko Vengrijos komunistų delegacija, vadovaujant partijos sekretoriui Erno Gero ir ministerių tarybos pirmininkui Andrus Hegedus.

Erno Gero dalyvavo ir Tito derybose su Chruščevu Jaltos užprieitą savaitę. Jo santykiai su Titu yra gana draugiški. Tenka laukti, kad vengrų komunistų delegacija, panašiai kaip ir Lenkijos bei Italijos, paskleis vėliau gražių atsiliepimų apie "Tito kelią į socializmą", kas tuo pačiu reiškia tolimą nuo Maskvos "socializmo".

Japonų riaušės prieš Ameriką

Sužeista apie 800 žmonių

SUNAKAWA, Japonija. — Tai ne pirmas atsitikimas, kad vietiniai gyventojai, kurstomi iš sostinės atvykusių agitatorių, sukėlė riaušes ir demonstracijas prieš Ameriką.

Bet šeštadienį riaušės buvo pačios didžiausios. Jose dalyvavo apie 4,000 japonų gyventojų ir 2,000 japonų policijos. Po riaušių suskaičiuota 800 sužeistų japonų ir 53 policininkai.

JAV žinių agentūros riaušių priežastim aiškina japonų nenorą užleisti savo žemes sklypų nuolat didinamam ir plečiamam Taichikawa Amerikos aviacijos aerodromui. Bet patys japonai sako, kad jie užleisti savo sklypus, jei Amerika mokėtų žmoniškias kainas.

ŠEIMININKĖS LAISVALAIKIS

Šiuo laiku daug kalbama ir svarstoma kaip geriau praleisti laisvą nuo darbo laiką, kad būtų daugiau naudos žmogaus sveikatai ir sielai. Jei darbo valandų bus sumažintos ir laisvalaikis bus ilgesnis, kaip žada padaryti, tai pradeda jau iš anksto galvoti kaip racionaliau jį išnaudoti. Šiuo reikalu domisi tam tikros socialinės institucijos. Bet jos domisi tik dirbančiais fabrikuose, įstaigose ar kitose vietose darbovietėse. Apie šeiminkes niekas tuo tarpu negalvoja.

Pažiūrėsim, kas tai yra laisvas laikas pas šeiminkę, ir kuria taip mažai kreipiama dėmesio. Ar tai yra laikas, kada ji neveda, nevalo, nesėdima, nekalbina? Ar galima priskirti prie laisvo laiko valandas, kada ji padeda vaikams ruošti pamokas, arba žaidžia su jais, arba miega? Žinoma, kad ne.

Sociologijoje vartojamas schematinis žmogaus laiko ir kelias grupės padalinimas, kurį galima taikinti kiekvienos profesijos žmonėms, taip pat ir šeiminkėi. Tas padalinimas turi pen-

kis skyrius:

1. Uždarbinio darbo laikas,
2. Laikas, reikalingas kūno ir sielos pajėgumui atstatyti,
3. Laikas, suvartojamas bendram apsitvarkymui,
4. Laikas, reikalingas ryšių su žmonėmis — šeimos nariais, draugais, pažįstamais palaikyti ir
5. Laisvas nuo visų pareigų laikas.

Kiek valandų pasilieka kiekvienai laiko grupei priklauso nuo įvairių sąlygų. Jei uždarbinis šeiminkės darbas (dirbant už namų) užima didžiausią dienos dalį, tai reikia skirti daugiau laiko kūno ir sielos pajėgumui atstatyti. Tada kitam kam beveik nieko nepasilieka. Arba, jei bendram apsitvarkymui bei namų ruošai reikia skirti nepaprastai daug laiko, tai beveik negalima palaikyti santykių su draugais, pažįstamais ir t.t. Tas atsitinka esant neįprastoms sąlygoms, pav., kada šeiminkėi reikia vienai rūpintis gauti naują butą, apstatyti jį, sukurti šeimą, arba atlikti biurokratinis for-

malumus, maisto normavimo laikais ir pan.

Dirbant uždarbinį darbą nuo 8 iki 16 val., vakare dar pasilieka istisų kelių valandų laikas. Ji galima palyginant gerai išnaudoti.

Pas šeiminkę, kuri dirba namuose, tokio istiso laisvo laiko nėra, todėl nėra ir ilgesnio laiko poilsui. Jos darbas susideda iš atskirų smulkių veiksmų. Ji turi sugebėti savo darbą gerai suorganizuoti. Pav., laukiant kol užvers vanduo pusryčių kavai arba pietums gaminti, ji gali atlikti visą eilę kitų paruošiamųjų darbų. Jei ji nesugeba per tą patį laiką atlikti įvairius veiksmus, ji sugaišins per daug laiko namų ruošai ir maisto paruošimui, ir tikrai neturės jokio laisvo laiko. Tada ji bus visą dieną užimta savo bute, ir jai gresia pavojus, kad ji bus izoliuota nuo kito gyvenimo ir pasakės vienatvėje. Šeiminkės kontaktas su išoriniu pasauliu vyksta tokiu atveju išimtinai per vyrą, ir todėl ji lieka jo įtakoje. Jai trūksta tiesioginio santykiavimo su aplinka. Ji ieško jo iliustruotose žurnaluose, kine, knygose. Mylimiausią ekskursiją į platų pasaulį yra pasikalbėjimai su kairynėmis. Pasikalbėjimai vyksta krautuvėje, gatvėje ir visai nereikia tik smalsumo arba palinkimo į pletkavimą. Jie yra reikalingi ir natūralūs. Bet toks kontaktas su išoriniu pasauliu yra pripuolamas, jis nėra aktyvus, smolingas laisvo laiko išnaudojimas. Tam atsiekti reikia turėti ilgesnį, nesuskaldytą smulkios pareigos, asmeniniam reikalams skirtą laiką. Tik tada ji gali užsiimti jai įdomiais dalykais, kaip pav. auginti gėles, skaityti rimtesnę knygą, užsiimti gimnastika, kosmetika ir t. t. Greičiau atlikti namų ruošos darbus jai gali padėti mechaniniai ir automatiniai įrenginiai, kaip skalbiamoji mašina, automatinė viryklė ir p. t. Bet ir ji pati turi savo darbą racionalizuoti, gerai suskirstyti. Ne toji šeiminkė yra gera, kuri visą dieną be pertraukos dirba, bet toji, kuri per trumpiausią laiką ir gali atlikti visus būtinus darbus.

Moterims pagal jų individualų būdą, geriau tinka praleisti laisvą laiką bendraujant su kitomis moterimis. Pavyzdžiui, norint užsiimti kūno kultūra, geriau eiti į sporto klubą, negu daryti gimnastikos pratimus viena prie radio aparato. Juo daugiau žmonių moteris matys, juo dažniau lygins save su kitais, tuo daugiau ugdys moralines jėgas savyje ir tuo būdu pasidarys vertingesniu bendruomenės nariu. Tada ir jos santykiai su kitais šeimos nariais, ypačiai su savo vyru, bus įdomesni. Ir jis pradės į ją žiūrėti ne kaip į tarnaitę, bet kaip į žmogų ir įdomų draugą. Laiminga yra ta moteris, kuri gali daryti tai, kas jai tikrai patinka, kas atitinka jos skonius, jos sielą, kuri gali laisvai parinkti ir formuoti savo laisvalaikį. Tikra asmenybė gali išsivystyti tik pas tą šeiminkę, kuri atranda tikrą gyvenimo ritmą, sugeba greitai ir racionaliai atlikti visus namų ruošos darbus bei šeiminkės pareigas ir gražiai išnaudoti savo laisvą laiką.

Valerija Grinkaitė
Darbininkų Balsas

Apieplėšimas vidurmiestį

Du ginkluoti banditai ketvirtadienį apiplėšė Walgreen krautuvę pačiame miesto centre — State ir Madison st. Jie atėmė kasininkę Kathryn Baumgart, 27 m., iš 347 S. Homan st. raktus ir kasą ir iš ten pagrobė apie \$500. Kasos kambario buvo ir du seifai, bet pėšikai nepajėgė jų atidaryti. Ten buvo kiek daugiau pinigų — \$5.000. (v)

— Koks šventasis su dodegė? — Atsakydamas MISLII (NYGOJE). Gaunama NAUJOSE tik už \$1.00.

Vilniaus Universitetas

Senoji Vilniaus Universiteto 375 m. sukaktis buvo paminėta Marijos aukštesniosios mokyklos salė spalio 7 d., nors 375 metai po Vilniaus jėzuitų kolegijos įkūrimo (1579 m.) sukačio jau 1954 m. Kodėl dabar sugalvota minėti — kitas reikalas.

Žmonių į minėjimą atsilankę pakankamai. Pagrindinį pranešimą padarė žymesnis iš katalikų veikėjų prof. S. Sužiedėlis. Pirmas jėzuitas atvyko į Vilnių iš Ispanijos. Po jo sekė kiti. 1579 m. jėzuitai įkūrė Vilniaus jėzuitų kolegiją, vėliau jėzuitų akademiją. Jėzuitų mokykla buvo įsteigta kovai su plinancija reformacija, su protestantizmu. Evangelikai reformatai jau prieš jėzuitus turėjo Vilniuje savo mokyklą. Aštuonioliktojo šimtmečio pabaigoje įvykusios dvi didelės nelaimės: 1) 1773 m. jėzuitų ordino uždarymas ir 2) 1772 m. pirmas Lietuvos-Lenkijos padalinimas. Vieton uždarytos jėzuitų akademijos atsirado didžiulė Lietuvos kunigaikščio vyriausioji mokykla. Rusams okupavus Lietuvą 1795 m., ta mokykla buvo pavadinta vyriausiąja Vilniaus mokykla su 4 fakultetais (jau pasaulietiška), kuri virto vėliau Vilniaus universitetu. Po pirmojo lenkų sukilimo Vilniaus universitetas buvo uždarytas. Tiek jėzuitų akademijoje, tiek universitete Lietuvos katedros nebuvo. 1816 m. vieton lotynų buvo įvesta lenkų dėstomąja kalba. Lenkai daug laimėjo. Lietuviškų knygų spausdinti neleista. 1831 ir 1863 m. lenkų sukilimai lietuviams tik bloga padarė. Lietuviai be reikalo buvo įvelti į lenkų reikalus ir skaudžiai nukentėjo. Buvo uždarytas vienintelis universitetas lietuvių žemėje, o po 1863 m. sukilimo lietuvių spauda buvo uždrausta. Lenkų spauda pasiliko ir klestėjo.

Po S. Sužiedėlio neilgo esminio pranešimo kalbėjo mokytojas A. Dundulis. Vilniaus jėzuitų kolegija ir akademija buvo įsteigtos religiniais sumetimais — kovai prieš protestantizmą. Pasiūsti ir vakarų Europos universitetus lietuvių grįždavo persisunkę laisva mintimi ir protestantizmo dvasia (Kulvietis, Mažvydas, Bretkūnas) ir pradėjo leisti liaudies lietuviškas knygas. Prieš juos reikėjo kovoti. Jėzuitai buvo priversti leisti savo knygeles. Lietuvių bajorų vaikai, besimokydami Vilniuje, persisunkę viešpatuojančia aukštesiosiose mokyklose lenkų dvasia. Mums didelė žala, o lenkams nauda. Iš žymesnių Vilniaus universiteto auklėtinių galima paminėti Simoną Daukantą, kuris rūpinosi gimtąja kalba ir rašė ją. Ešą, negalima reikauti iš jėzuitų, kad jie būtų įvedę į mokyklą lietuvių kalbą.

Detroite mirus

ALFONSUI MACEVIČIUI, liūdesio valandoje jo mylimam broliui Broniui Macevičiui su šeima reiškia gilią užuojautą

Povilas Abelkis

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustas iki \$10.000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE CHICAGO 35, ILLINOIS
Grovehill 6-7575

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET LaFayette 3-1083
CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Cliffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT TOWNHALL 3-8131-2
CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Haymarket 1-2028

Bendrai A. Dundulio kalbėjimo išvedžiojimui apie Vilniaus jėzuitų akademijos universiteto dvasią ir jos įtaką vėlesniems Lietuvos veikėjams yra dažnai nepagrįsti ir neįtikinantys.

Pranešimams užsibaigus, scenoje pasirodė vysk. Brizgys ir pasišūlė parašyti ir pasiūsti susirinkusių intelektualų vardu sveikinimus Chicago kardinolui Stritch, kurio svetys jis skaitosi, ir Romos popiežiui. Iš susirinkusių viešų prieštaračių nepasireiškė.

Koncertinę dalį atliko A. Stephens vedamas mokyklos mergaičių choras ir solistė A. Dičiūtė-Trečiokienė. Akompanavo prof. V. Jakubėnas.

Iš minėjimo susidarė bendras išpuolis toks: Vilniaus jėzuitų kolegija ir akademija lietuviams ir lietuvybei buvo svetima ir neįdominga, — lietuvių kalba ir raštija nesirūpino. Šventraštis buvo išverstas į lenkų kalbą, ne lietuvių. Vadovėliai buvo rašomi ir išleisti lenkų kalba. Parašytas svetima kalba Lietuvos Statutas nebuvo net išverstas į lietuvių kalbą. Mūsų dar nenuklydusių bajorų sūnūs, besimokydami Vilniuje, užsikrėtė lenkiškumo dvasia, užmiršo savo kalbą ir sulenkėjo. Išleisti iš Vilniaus jėzuitų mokyklų tokie sulenkęje dvasininkai, dvarininkai padedami, pasirūpino, kad grynai lietuviškose Lydos, Vilniaus, Gardino, Suvalkų ir Braštos apylinkėse su laiku pasiliko tik mažesnės ar didesnės lietuvių salos ir kai kur užgulti lietuvių tik slaptai savo tarpe vartojo gimtąją kalbą. Vilnius, būdamas su lietuviška apylinkė Lietuvos širdy, atsidūrė pakrašty.

Vilniaus jėzuitų kolegijos ir akademijos auklėtiniai, savo rektorius ir dvasios vadų kurstomi, pasižymėjo bauria ne kultūringa pogromine dvasia. Jie ne tik dvasiniai, bet ir fiziniai naikino savo tautiečius — kitatikius: degino jų bažnyčias, užpuolino laidojimo procesijas, niekino kapus, iškasinėjo lavonus. Istorią tokių dalykų nepamiršta. Abejojama, ar pasidarysime tautiškai stipresni, senas jėzuitų mokyklas prisimindami. Nebent iš blogo turėtum mokytis, kaip neturėtų būti.

J. Cg.

Rudeninis Naujienų KONCERTAS

Sekmad., lapkričio 11 d.,

SOKOLŲ SALEJE, 2337 So. Kedzie Avenue

BUS GERA PROGRAMA.

Join the GROUND OBSERVER CORPS CALL CIVIL DEFENSE

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, OCTOBER 15, 1956

MOVING **PERKRAUSTYMAS** **MOVING**

IS TOLI IR ARTI

Nauji dideli trukai - Naujaisi krovimo ir krovimo

Slugu metu patyrimas - Rūgus ir sąžiningas patarnavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Wollbrook 5-9209

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (Putramentas) 5525 So. Harlem Avenue POrtsmouth 7-9070

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINČIA

GELĖS VISOMIS PROGOMS

2443 W. 63rd STREET

Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

URBA Gėlės Mylimam Vestuvoms Banketams Laidotuviams Papuošimams.

GELININKAS

4180 ARCHER AVENUE

Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

A. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

1410 South 50th Avenue

CICERO, ILLINOIS

TELEFONAI: GRowehill 6-2345-6 TOWNhall 3-2109

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue

Tel.: Yards 7-1741—1742 ir LaFayette 3-9851

4330-34 So. California Avenue

Telefonas: LaFayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE

MAŽEIKAS & EVANS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS

6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601

Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

NARIAI Chicago's Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ. TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS 1146 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3101

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI 1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ 2124 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS 659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE 177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LaFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PRADĖK TAUPYTI SIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10.000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N. 4071 Archer Ave. Tel.: LaFayette 3-8248

(1 vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS: Pirmad., Antradi., Penktadi., ir Šeštadienį 9:00 rytė iki 4:30 val. po pietų. Trečiadienį 9:00 rytė iki 12 val. diena. Ketvirtadienį 9:30 rytė iki 8:00 val. vak.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 2555 WEST 47th STREET LaFayette 3-1083

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas. Mokame aukštus dividendus. Keisiojame čekius. Pardavome ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.

ATIDARYKITE SASKAITĄ SIANDIEN. — APDRAUSTA IKI \$10,000. Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 val. iki vidurdienio.

T. KUČZEWSKI & CO. naujoje vietoje 4102 ARCHER AVENUE Tel.: FRontier 6-6399

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Siunčiame dėvėtus ir naujus drabužius, medžiagas, vaistus ir maisto produktus. Senus ir naujus daiktus priimame ofise. Galima siųsti ir paštu. Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu, ir pristatymas garantuojamas. REIKALAUKITE KATALOGŲ. Taip pat siunčiame daiktus užsakomus Anglijoje. Siuntiniai pristatomi gavėjui 5-6 savaitių bėgyje. Ofisų atdaras: Nuo pirmadienį iki šeštadienį, nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.

TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVIŲ PRADŽIA AMERIKOJE

Juozas Gribauskas,
St. Anthony Savings and
Loan Association, Cicero,
sekretorius ir vedėjas

1831 m. Frankfort miestelyje prie Philadelphia susirinko būrelis žmonių, kurie pradėjo šio bendrovės veiklą. Tada buvo tik 10 narių, kurie turėjo 100 dolerių. Ši bendrovė, vadinama „Frankfort Savings and Loan Association“, yra viena iš daugelio, kurios padėjo kurti Amerikos taupymo ir skolinimo bendrovių sistemą.

Šio bendrovės nariai galėjo gauti paskolų nuosaviems namams, nes tuo metu buvo pinigų trūkumas. Vienas iš būdų išsiskirti sumanyta, kad būtų naudinga įsteigti bendrovę, kuri apmokėtų pinigus žmonėms, perkantiems namus. Kiti vėl priminė, kad Europoje jau yra panašių bendrovių, pvz. Birminghame ir kitose Anglijos miesteliuose, o Vokietijoje — vadinamą „Bausparkassen“.

Sekant šių bendrovių pavyzdžiu buvo įsteigta pirmoji Amerikoje bendrovė, kurios tikslas buvo padėti Philadelphia gyventojams įsigyti nuosavus namus. Tai įvyko prieš 125 metus, ir pirmą paskolą buvo duota paprastam darbininkui, kuris vėliau uždegdavo žiburius šio miestelio gatvėse. Paskola buvo

\$375 su \$10 premija už namą Orchard gatvėje. Tas namas ir dabar ten stovi, kaip norinčių taupyti ir taupymo-skolinimo bendrovių pradžios paminklas. Tas paminklas pergyveno penkis karus ir tryliką ekonominių depresijų.

1892 m. Philadelphia buvo daugiau, kaip 500 taupymo-skolinimo bendrovių ir penkis kartus daugiau namų savininkų, negu bet kuriame kitame miestelyje visame pasaulyje. Philadelphia, kur buvo pasirašytas JAV Nepriklausomybės Aktas, buvo 1893 m. 150,000 namų savininkų.

Priežodis „turėti namą ir sklypą“ (house and lot) sklido per visą Ameriką, ir iki 1931 m., kai buvo švenčiamas Amerikos taupymo ir skolinimo draugijų 100 metų jubiliejus, jau buvo pastatyta daugiau, kaip 9,000,000 namų.

1934 m. kongresas įsteigė Federal Savings and Loan Insu-

rance korporaciją, kuri kiekvieno taupytojo indėlį apdraudžia iki \$10,000, jei taupoma priklausantioje šiai korporacijai bendrovėje. 1938 m. taupymo bendrovės turėjo 4,849,000 sąskaitų, o 1955 m. jau tris kartus daugiau — daugiau, kaip 18,000,000.

Taupymo ir skolinimo bendrovės yra sparčiausiai augančios finansų įstaigos Amerikoje, kur kiekvieno indėlio pinigai saugūs ir duoda didesnę dividendą, negu kitur. Vieno Amerikos gyventojų ketvirtadalis santaupos laikomos šiose bendrovėse.

Kviečiu ir raginu visus lietuvišios šios savaitės bėgyje applan-kyti lietuvių administruojamas bendroves Chicago apylinkėje ir atidaryti taupymo sąskaitas pas savuosius. Nesigailėsite šio žygio ir džiaugsitės mūsų nuveiktais darbais!

Juozas Gribauskas

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Jurjono krautuvės atidarymas

D. Jurjono bendrovė įsigijo nuosavą namą, 3251 So. Halsted St. ir ten perkėlė savo geležies daiktų (hardware) biznį. Patalpos yra erdvios ir gausiai pripildytos įvairiomis prekėmis Amerikos ir užsienių išdirbysčių. Rugsėjo 29 dieną buvo oficialus atidarymas. Šia proga D. Jurjono bendrovė susilaukė gausaus skaičiaus svečių kaip iš naujai atvykusių, taip ir iš senesniųjų. Atvykusius svečius pavaišino skaniais valgiais ir gėrimais. Atsilankę svečiai užsiregistravo į knygą. Vėliau traukimo būdu buvo skiriamos dovanos.

Laimingųjų buvo 31 asmuo.
A. Ambrose

— Berankiai, besiojai lietuvių! karo invalidai tremtyje laukia Jūsų pagalbos. Aukok jems!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

pataria:

1. Nepraileiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U. S. Government

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaro.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

CHARLES ZEKAS
Sekretorius

BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Ave.
Lafayette 3-8248

JOHN PAKEL
Prezidentas

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6234 So. Western Ave.
GRovehill 6-7575

V. P. PIERZYNSKI
Prezidentas

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4559 So. Paulina St.
YARds 7-0145

B. R. PIETKIEWICZ
Prezidentas

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2555 West 47th Street
Lafayette 3-1083

DALYVAUKIME TAUPYMO SAVAITEJE SPALIO 14-20 D.

ILLINOIS VALSTYBĖS VYKDOMOJO DEPARTAMENTO PROKLAMACIJA

Kadangi taupymo ir skolinimo bendrovėms Illinois valstybėje yra patikėtos daugiau, negu 1,800,000 taupytojų santaupos, sudarančios virš trijų bilijonų dolerių ir tapusios neatskiriama finansinio ir prekybinio mūsų valstybės gyvenimo dalimi, ir

Kadangi šios bendrovės, per metus išskolindamos virš bilijono dolerių, finansuoja daugiau negu 400,000 Illinois valstybėje statomų namų, ir

Kadangi šių bendrovių patarnavimai yra naudingi darbininkams, statybos medžiagų pardavėjams bei įvairios rūšies smulkiai prekybai ir prisideda prie bendro mūsų gerbūvio, ir

Kadangi šios taupymo ir skolinimo bendrovės per savo organizaciją - Illinois Taupymo ir Skolinimo Lygą -- propaguoja 1956 metų spalio 14-20 dienų laikotarpį, kuriuo stengiasi atkreipti žmonių dėmesį į pasėkmingus taupymo ir namų įsigijimo metus,

Todėl aš, William G. Stratton, Illinois Valstybės Gubernatorius, šiuo skelbiu šių metų Spalio 14-20 dienas TAUPYMO IR SKOLINIMO SAVAITE visoje Illinois valstybėje ir prašau visus atkreipti į šį reikalą tinkamą dėmesį.

Tatai patvirtindamas, čia dedu savo parašą ir Illinois Valstybės didįjį antspaudą.

Padaryta sostinėje, Springfield mieste, tūkstantis devyni šimtai penkiasdešimt šeštaisiais Mūsų Viešpaties metais spalio mėnesio 3 dieną, ir Illinois Valstybės šimtas trisdešimt aštuntaisiais metais.

CHARLES F. CARPENTIER
(parašas)
Valstybės Sekretorius

WILLIAM G. STRATTON
(parašas)
Gubernatorius

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

3430 So. Halsted Street
CLiffside 4-0104

JOSEPH M. MOZERIS
Sekretorius

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4038 Archer Ave.
Lafayette 3-6719

AUGUST SALDUKAS
Prezidentas

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court
Cicero 50, Illinois
TOWNhall 3-8131

JUOZAS GRIBAUŠKAS
Sekretorius

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street
HAYmarket 1-2028

K. P. GUGIS
Prezidentas

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.,
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYMARKET 1-6100
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at
Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$9.00 per year in Canada	
\$9.00 per year outside of Chicago	
\$10.00 per year in Chicago	
6 cents per copy.	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	\$5.50
Trims mėnesiams	\$3.00
Vienam mėnesiui	\$1.25
Chicagoje — šalia:	
Viena kopija	3c.
Savaitė	5c.
Mėnesiai	\$1.25

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 to.

Ponomarevos Byla Baigta

Nina Ponomareva, sovietų skritulio metimo čempionė, vis dėlto "atsirado" ir stojo į teismą Londone. Jos advokatas davė suprasti, kad ji gyveno SSRS pasiuntinybėje nuo rugpjūčio mėnesio pabaigos, kada ji buvo sugauta bevagių skrybėlės Londono krautuvėje ir buvo patraukta teismo atsakomybėn, bet teisme nepasirodė.

Daugiau kaip mėnesį laiko ji slapstėsi, o tuo tarpu sovietų spauda šmeižė britų valdžią, sakydama, kad Ponomareva buvusi suareštuota "provokacijos" tikslais. Sovietų šmeižtus, žinoma, rėmė ir kitų šalių komunistai, kurie, kaip pagubos, kartoją visa, ką pasako "neklaidin-goji" Maskva. Išjungę į tą šmeižimo kampaniją ir An-tanas Bimba, suradęs pateisinimą Ponomarevos pasi-elgimui savo paties patyrimo Amerikoje, kai jaisi kartą užmiršo krautuvėje užmokėti už dvi poras kojinių.

Tačiau tie Maskvos ir jos tarnų skalijimai prieš Bri-tanijos vyriausybę neatnešė jokios naudos apsigavusiai sovietų sporto žvaigždei, o tik išgarsino jos bylą Vaka-rų spaudoje. Britų teismas yra nepriklausomas, — ko nesupranta lietuviški ir kitokie Bimbos. Britų teismui negali diktuoti nei ministeriai, nei diplomatai. Teisėjo įsakymas ("warrant") areštuoti Ponomarevą, kai ji ne-atėjo į teismą, pasiliko galioje, nežiūrint kilusio dėl to triukšmo.

Todėl, pagaliau, ir sovietų pasiuntinybė įsitikino, jog kito kelio baigti Ponomarevos bylą nėra, kaip prista-čius kaltinamąją į teismą. Spalio 12 d. ji atėjo į teismą su savo advokatu ir lydimą sovietų pasiuntinybės valdin-ko, ir buvo nuteista.

Liudininkai teisme parodė, kad Ponomareva vogė ir pavogtas skrybelaites slėpė, o ne "per klaidą" jas pasi-mė, neužmokėjusi už jas. Pavogtų prekių kaina buvo mažiau kaip \$5.

Teisėjas nebuvo žiaurus. Bausmės nusikaltėlei jaisi ne-skyrė, tik liepė užmokėti 3 ginėjas (\$8.82) teismo išlai-dų. Šią sumą užmokėjo sovietų pasiuntinybės valdinin-ka, atlydėjęs Ponomarevą į teismą, ir, pasiėmęs kvita, nusivėdė tą moterį į laivą, grįžtantį Sovietų Sąjungon.

Britų teisėjas atliko savo pareigą, bet parodė ir savo žmoniškumą, pareikšdamas: "Aš numanau žmogaus pri-gimties silpnumą, o tos skrybelės, išdėstytos C & A Mo-des krautuvėje, sudaro nemažą pagundą daugeliui mo-terų". Kazin, ar tiek pat žmoniškumo parodys savo nu-sikaltusiai pilietei sovietų valdžia?

Bet keisčiausia yra tas, kad Nina Ponomareva neat-silaikė prieš "pagundą" vogti skrybelės, vertas mažiau kaip \$5. Argi Maskvos ponai, siųsdami ją į sporto run-gtynes su angliais, nedavė jai nė kelių dolerių, kad ji ga-lėtų kaiti ką nusipirkti užsienio krautuvėse?

Viena iš dviejų: arba Maskva bijo, kad jos sporto žvaigždės, atsidūrusios užsienyje, nepabėgtų (kas, iš tie-sų, neretai atsitinka), ir todėl neduoda jiems pinigų;

arba SSRS krautuvėse yra plačiai praktikuojamas toks "pirkimo" būdas, kokį Londone panaudojo Ponomareva, ir ji prie to buvo įpratusi.

Lietuvos Plėšikų Tarnas

Rojus Mizara cituoja vieno Lietuvoje gyvenančio žmo-gaus laiską, kuriame sakoma: "sukame ir vagiame, kur tik galime. Ir suksime ir vogsiame..." Mizara bando tuo išaiškinti, kodėl bolševikų pavergtose Lietuvoje "dar yra kai kuriose srityse trūkumų".

Esą, "ščiuri, geri, darbštūs Lietuvos žmonės dirba, kiek pajėgdami, kad juo greičiau šalis būtų padaryta turtinga, kultūriška, visko pilna"; bet dar tebesą "suk-čių ir vagių", išauklėtų buržuazinėje santvarkoje, ir jie "žmonių triūsą vagia ir eikvoja".

Bimbos bendradarbis Rojus, šitaip kalbėdamas, bando apversti tiesą aukštyn kojomis. Nes Lietuvos žmonių pa-gaminamą turtą vagia ne Lietuvos žmonės, o Lietuvos okupantai bolševikai ir tie parazitai, kuriuos bolševikai užriogino žmonėms ant sprando!

Jie pagrobė Lietuvos bankus, geležinkelius, dirbtuves, gyvenamuosius namus, krautuves ir prekių sandėlius — ir jie sako, kad šitie visi turai dabar priklauso "Lietu-vos liaudžiai", nors visi žino, kad tai yra grynas melas! Nei pramonės įmonių vedime, nei susisiekimo priemonių tvarkyme, nei prekybos reikaluose Lietuvos žmonės šian-dien neturi jokio balso.

Viską valdo, tvarko ir kontroliuoja komunistų valdžia, kurios niekad nerinko Lietuvos žmonės. Ji pasilaiko tik sovietų armijos durtuvais bei tankais ir atsistų iš Ru-sijos žvalgybininkų teroru.

Prieš įsiveržiant bolševikams į Lietuvą, Lietuvos ūki-ninkai turėjo savo ūkius, kuriuose jie dirbdavo ir savo darbo vaisius parduodavo miestų gyventojams arba eks-portuodavo į užsienius. Lietuvos žemės ūkis, nepriklausomybės laikais, buvo taip pakilęs, kad svetimų valsty-bių pasiuntiniai, vadindavo Lietuvą "Mažąja Amerika". O šandien Lietuvos ūkininkai skursta, nes jie yra suva-ryti į "sovchozus" ir "kolchozus", kurie geriausią dalį savo grūdų, mėsos, sviesto ir kitokių produktų turi ati-duoti Rusijos valdžiai.

Lietuvos darbininkai ir ūkininkai šandien dirba ne sau ir ne savo kraštui, o tiems despotams, kurie Lietu-vą pavergė, sulaužydami tarptautines sutartis, pasirašy-tas su Lietuva.

Mizara yra jų tarnas ir talkininkas, nes ir jam nuby-ra trupiniai nuo jų stalo. Parsidavęs jiems, jaisi apgau-dinėja amerikiečius, pasakodamas jiems, kad Lietuvos žmonių pavergėjai esą teisėti Lietuvos žemės ir jos tur-tų savininkai, tuo tarpu kai iš tikrųjų jie yra plėšikai!

"Šefas" dokumentų ir faktų šviesoje

J. Meškauskas, buv. adv., Detroit, Mich.

LAISVOJI TRIBUNA

(Tęsinys)

Jei ir patikėti bent vienu, iš penkių, telegramos tekstų (?), tai išeitų, kad p. Lozoraitį užs. reik. ministeris J. Urbšys, daugiau, laikinai paskyrė savo ryšininku, bet ne užs. reik. mi-nisteriu, ministerių pirminin-ku ar prezidentu. Gi ši neįsta-tyminė užs. reik. ministerio te-telegraminė instrukcija tik for-maliai, o ne praktiškai, tegal-ėjo egzistuoti tik keliolika va-landų, t. y. nuo A. Smetonos pabėgimo iš prezidentūros iki p. Smetona susisiektel telefonu.

perėjus sieną iš Prūsijos, su Lietuvos pasiuntinybe Berlyne. A. Smetonai atsiradus Vokietij-jo, užs. reik. ministerio J. Urb-šio, telegraminis patvarkymas buvo ant visados anuliuotas. Šią mintį paremia ir tas fak-tas, kad ir praktiškai tada visi mūsų diplomatai ir konsulai savo šefu skaitė A. Smetoną, o ne St. Lozoraitį. Tai tokiuos iš-vados prašosi iš A. Smetonos diktatūrinio režimo rėmėjų tvirtinimų. Iš to seka, kad J. Urbšio telegrama šandien jo-kiais atvejais, net jeigu ji bū-tų ir buvusi, negalėtų būti ima-

ma domėn ir svarstoma. Visiškai kitas vaizdas būtų ir svar-sytinas reikalus, jei A. Smeto-na būtų paskyręs ku nors St. Lozoraitį, būdamas šveicarijo-jė ar JAV-ėse. Tada nebūtų jokių abejonių dėl paties pas-kyrimo ir tektų tik svarstyti, ar A. Smetona tebeturėjo ko-kius nors konstitucinius įgali-ojimus, pabėgęs užsienin.

Nedviprasmiškai patvirtina, kad St. Lozoraitis jokios tele-gramos neturi ir tas, kad kada jį, Reutlingeno pasitarimo me-tu, 1951 m. rugsėjo 2-13, vienas VLIKO delegacijos narys pa-prašė parodyti Urbšio telegra-mą, tai Lozoraitis nutylėjo ir nieko neatsakė (ž. I. Laisvė N 5, "Dokumentų šviesoje").

Gi su "Kybartų aktu", kaipp jau su labai aiškiu melu, turi-nio skelbimu elgiamasi daug atsargiau. Jų turinio nei vien-s "šefo" gynėjas. Nedrįsta spaudoje paskelbti. Net ir p. P. Žadeikis neigia jų buvimą ir vadina jų žygį "meškos pa-tarnavimu lietuviams", kurie St. Lozoraitį "šefystę" išveda iš "Kybartų aktų", vadindami jį prezidento pavaduotoju (ž. Naujienos 1956 m. birž. 14).

Čia tenka pastebėti, kad Lie-tuvos Igal. Ministras P. Žadei-kis savo oficialiuose raštuose Urbšio telegramą ir "šefo" ro-lę sąmoningai mini labai mig-lotai. Jis St. Lozoraitį forma-liai vadina diplomatu ir kons-uliarių įstaigų "kolegijos pir-mininku" pabrėždamas, kad jo (šefo) rolė yra pripa-zindž šio krašto (JAV) aukš-tosios įstaigos. Bet čia p. P. Žadeikis nepaaiškina, kokiu, žinomum tarptautinėje teisėje, titulu "šio krašto aukštoji val-sybės įstaiga" (ž. I. Laisvė N 5, "Dokumentų šviesoje"). Ka-dangi p. Žadeikis sąmoningai slepia nuo visuomenės, kuo laikomas p. Lozoraitis State Departamente, tai tenka spėti, kad jis ten laikomas tik kaip diplomatu ir konsulų pasirink-tas "kolegijos pirmininkas". Pastebėtina, kad ir kiti mūsų diplomatai vengia viešai kal-bėti apie J. Urbšio telegramą, o "Kybartų aktų" tai nedrįsta ir minėti. "Lietuvių Dienų" re-dakcija prašė Lietuvos įgaliot-us ministerius pasisakyti V. Liet. IŠL K-to ir "dipl. šefo" kompetencijos reikalą. Atsakė tik p. Bačkis ir p. Girdvainis, sukratdami visokios kompe-tencijos svorį tik "šefui". Gi pačios esmės, telegramos, jie čia nepanagrinėjo. Tik p. Bač-kis telegramą pavadino, labai atsargiai, "žinoma". O "Kybar-tų aktų" nė vienas jų net ne-prisiminė. Gi p. Balutis, p. Grauzinis ir p. Žadeikis visiškai nutylėjo (ž. Lietuvių Die-nos, 1954 m. spalio m.).

"Šefas" gimė suklastotose "Kybartų aktų" patalpose. Pir-

Ką moteris turi daryti?

Labai nemalonu kada tenka bėgti visą kelią iš virtuvės kas kartas kai telefonas skambina. Ką moteris turi daryti? Žinia, įsitaikyti telefoną virtuvėje. Tai sutaupo žingsnius, sutaupo laiką, sutaupo pasaukimus. Jus net galitė paimti telefoną ir pasaukti, čia pat stebint kas verda. Tik keletas centų dienoje, įmokėjus mažą instaliavimo mokestį, už daug patogumo. Pasaukite telefono biznio ofisą šandien įrengimui telefono Jūsų virtuvėje.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

mą "šefystės" sutvirtinimo sa-tiklėti. Bet kai reikia įrodyti nebūtos dalykus, tai vis atro-do, kad dar netvirta. Ir štai, dar pats nuo savęs, Dirvos re-daktorius p. Musteikio "sutvir-tinimą" pasūdo tarp kitko taip: "Atsiranda net šaukiančių, kad Dipl. šefo buvimas išsigalvotas paties St. Lozoraitio". Ši re-daktorius pastaba parodo, kad telegrama tikrai išgalvota ir p. Musteikio teigimus labai ir labai susilpnina. Greit šis p. Musteikio "šefo" sutvirtinimas išsiauks eilę straipsnių Drauge ir Naujienose. O po šių straip-snių lietuviškoji visuomenė nu-stojo tikėjusi "šefo" teisėta eg-zistencija. Net ir vadistinė pe-riodinė spauda nustojo p. Lo-zoraitį vadinti dipl. šefu, pa-keisdama jo titulą ministeriu ar pasiuntiniu. "Šefas" dinga iš horizonto. Ir taip buvo apie metus laiko. Atrodė, kad ne-maloni "šefo" afera tapo am-žinai palaidota. Bet, jau čia tikriausia, mūsų diplomatai rimtai susirūpino priekelti iš mirusių "šefą". Nes tik "šefo" buvimas neabejotinai apsaugo reguliarių jiems algų įmokejimą. Klysta mūsų ponai diplo-matai, manydami, kad VLIKas būdamas jų teisėtu šefu kėsini-tųsi į jų egzistenciją. Bet sa-koma: "Atsargą gėdos neda-ro". Ir tam reikalui jie sugal-vojo istoriją, kad "šefas" pa-kėlė vicekonsulą Yyt. Stašins-ką konsulu. Ir kad State De-partamentas pripažino p. Stašinską Lietuvos konsulu New Yorke (ž. Dirva, 1956.2.2).

(Bus daugiau)

INŽ. J. CIURLYS

Mano Studentavimo Metai

(1901 — 1913)

6. Visuomeninė veikla Lietuvoje (vasaros atostogos, uždarytų mokyklų laikas)

Ramių vasaros laikų dauguma studentų išsiskirsto tėviškėse, rateliu veikė, susi-taupe kelią rublių, dar užsuka Vilniun ar į šiaulius gegužinėn. Ir vienai ir kiti, grįžę pas savuosius, supažindina su naujomis idėjomis, galima nauja Lietuvos ateitimi. Žiūrėk, suruošia spektaklius, improvizavę sceną. Kai kurie gauna pamokas pas savus dvarininkus, neapsieina be kovų dėl Lie-tuvos atgimimo. Vienų žodžiu, nusistovė-jęs kaimo gyvenimas pakvimpą Naujais Laikais.

Kai atėjo 1904 m. su rusų-japonų karu, 1905 m. — su Gaponiada, su caro manifes-tu 1905.X.17, su Vilniaus Didžiojo Seimu 1905.XI.21-22, su uždarymu Aukš. mokyklų 1905 m. pavasario semestru, 1905-06 rudenio ir pavasario semestrams, studentų vei-kimas kaimie žymiai praplatėję ir surim-tėjo. Aš liečiau tik Kauno rėdybos plotus, kur aš pats buvau liudininku. Suvalkų rėdyba visai mano niepaličė.

1904 m. rudenį įvyko studentų LSDP pa-kraippos susirinkimas kairiškųjų dvare (Si-rulaviciūnas) platesnio masto (aš tuo laiku

stojau į Techn. Inst.). Tais metais plati-nami atsišaukimai dėl atsarginių mobiliza-vimo. 1905 m. prasidėdą mitingai mieste-luose (K. Bielinis) ir demonstratyvūs deg-tinės monopolijų uždarymai; ginkluotos kuopos apsaugo mitingus ir monopolijų už-darymą.

Po Didžiojo Seimo Vilniuje, kuriame ir man teko stebėtoju dalyvauti, išsiskirstę valstiečiai pradėjo vykinti Seimo nutar-imus ir šalinti valdžios pastatytus raštinin-kus ir mokytojus.

Po Seimo aš grįžau gimtajin kaiman Juo-pokyns. Ten dar radau apgyvendintą kuo-pą kareiviu, nes kaimas garsėjo nusistatymu prieš rusų valdžią.

Bet po dviejų dienų ji kur tai dingo. Tarp ko kita su kareiviais buvo nelaimin-gas atsitikimas; įvairius kareivių invento-rius buvo sukratus nuošalime klotime; du kareiviai, užsidarę iš vidaus, visuomet naktį saugojo, užsidedę žibintą. Vieną nak-tį visi pamatė liepsnojančią iš vidaus kloji-mą ir negalėjo išgelbėti užsidariusių kare-i-vių, nes durys buvo liepsnoje. Matyt, ten pirmučiausia užsidedę šiaudai. Tas įvykis prieš Seimą. Ten aš jau girdėjau įvairių paskalų, tiksliai susitkęs su tėvu, kuris bu-vo rinktas delegatas į Seimą nuo Virba-liškio (dabar Kupiškio) valsčiaus, sužino-jau tikrą teisybę; jokio tardymo nebūvo, per daug aiškus nelaimingas atsitikimas.

Kaip tik išėjo kareiviai, tėvas padarė

valsčiuje pranešimą apie Seimo nutar-imus, buvo išrinktas nauju viršaičiu, o aš nauju valsčiaus mokytoju.

Tik pradėjau organizuoti mokymą per-pildyto mokykloje, ypač merginų paaug-lių, norinčių išmokyti lietuviškai rašyt (skai-tyti jau buvo išmokę nuo motinų), kai atvažiavo du kviesliai iš Pandėlio mitingą daryti. Sutarėme, kad aš būsiu kitą dieną Pandėlyje. Kaip tik tai buvo turgaus diena.

Mitingas vyko perpildytoj valsčiaus pa-talpoje; aiškinau Seimo natarimus ir viet-nį klausimą — miškų išpardavimą ir pra-sidėjusi palaidą grobuonišką miškų eikvo-jimą. Šit, žiūriu, atskubėję matyt, organi-zacijos nariai, ką tai paskubom sako mit-ingo organizatoriams, o šie darosi nera-mūs, žiūri į mane, ruošiasi su manim kal-bėti, toliau esanti publika pradeda bėgti iš susirinkimo. Matau prasidedančią suir-tę, baigiu mitingą, klausiu kas atsitiko. Organizatoriai skubiai aiškina, kad turgu-ję paplito gandas apie ateinančius juoda-šimčius, visi iš turgaus bėga namo. Aš aiš-kinau, kad didmiesčių juodašimčiai, vadi-namieji tamsūs juodadarbiai, nesugebėtų leistis į keliones, jie, reaktionierių pakur-styti, puola pavienius demonstrantus vie-toje; čia, tur būt, susidarė kelių chuliganų banda ir terorizuoja ramius ūkininkus, tai jūs kiek galint toliau pavažiokit ir suži-nokit teisybę, o aš rytoj pribūsiu su kupi-škėnų ginkluota kuopa ir padarysime tva-

ką.

Kai grįžau jau vakare namo, radau kaimą, pilną iš apylinkių vyry, sujaukintų tuo pačiu juodašimčių gandu. Aš aiškinau tą patį, kaip Pandėly. Neginkluotiems pa-siūliau eiti namo, o ginkluoti važiuos Pan-dėlin.

Kol ruošiausi daugumai keliuonę gilau rudenio šlapdriba atgalmą vyry išskirstė, o ki-ti išėjo ruoštis keliuonėn.

Čia įvyko įdomūs dalykai: viena sena moteris, matydama, kad ne visi Jotkonų vyrai ruošiasi važiuoti, energingai užpro-testavo ir pasiūlė, kad iš kiekvieno kiemo turi eiti į šitą žygį vienas vyras. Neptes-tavau — tegul bus precedentas rimtesniam žygiui. Vyrai be jokių svarstymų rado šios moters reikalavimą natūraliu.

Jau švintant pasiekėm Pandėlį. Mus pa-sitiko ką tik grįžę žvalgai. Padarėme mit-ingą ir žvalgai pranešė, kaip jie klausinė-dami pravažiavo 30 viorštų Kuršo link, gir-dėjo tik gaudus, bet niekas nepuolė ir ne-puola. Visiems buvo aišku, kad turim rei-kalą tik su gaudais.

Visi ramūs grįžo namo ir juokėsi, kai su-grįžė namo išgirdo gaudus, kad juodašim-čiai tuoj puls Kupiškį.

Ant rytojaus, einant mokyklon, sutinku du važiuotus vyry, kurie sustabdo mane ir klausia, kas daryti, nes, girdi, ateina nuo Pakuršės juodašimčiai. Aš raminau juos, apsakysdamas nuotykių su Pandėliu.

Vyrai ramūs pasuko atgal.

Iš kur kilo šitie gandai? Pernai, skaity-damas geležinkelio Grigaičio-Grigaičiū-no atsiminimus apie Rygą, radau tokią ži-nutę: 1905 m. rudenį buvo dažnai rengiami darbininkų mitingai ir pradėjo eiti kalbos, kad reaktionieriai užsiundą ant mitinguo-tojų tamsius rusus juodadarbius iš Rygos priemiesčio, vadinaujomo "Maskva". Iš to kilo kalbos Rygoj apie juodašimčius ir, matyt, persidavė iš šiaurės Lietuvos.

Neilgai teko mokytojauti, prašidėjo ka-riškų baudžiamųjų būrių siuntimai. Turė-jom su tėvu slapstytis užėjęs baudžiamas-is būrys iškrėdė valsčiaus namą ir moky-klą; nieko neradę, įsigrūdė mūsų tėviškėn kaimyniniame kaimė, ir ten mūs neradė, liepė kaimo ūkininkams susirinkti už kaimo ant vieškelio; ten karininkas pasakė trumpą koliojančią kalbą, ir sukomanda-vo kareiviams mušti ūkininkus. Ūkininkai išbėgiojo.

Pavesta buvo "pristaviti", pasiėmus kareivius, mane ir tėvą areštuoti. Aš išsislap-sčiau, o tėvas, kuriam rūpėjo namai, vie-ną vakarą buvo policijos užkluptas, kai jis įėjo trobon turti išeidamas šeimynai vieną kitą žodį. Pristavas klausinėjo paauglius mano brolius, kur aš. Vienas tuoj atsakė, kad išvažiavo sau mokytojo ieškoti. Pri-stavas gal pamahė, kad išvažiavau Petra-pilin, nes daugiau neatsilankė, o aš dėl motinos ramumo namie nenakvočiau.

Nuospaudy ir sukietėjimų greitam gydymui pirkite X-IT tepalo ir pleisterio (pad) pas savo vaistininką.

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Visu rūšių apdraudimas.
Automobilių finansavimas. Notariatas.
Valstybės patvirtintus kainos.
JONAS KIRVIAITIS, WILBROOK 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

DUONA IR IVAIRIAI SKANIAS BULKUTES KEPA
BRUNO'S KEPYKLA
3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: CLIFFSIDE 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiam į visus artimuosius miestus.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)
BALDUS IR IVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. FRONTIER 6-1882

GRADINSKAS
KRAUTUVĖ IR DIRBUVĖ
Tik \$140.00 už 21 colio 1957 TV su spintelė (console).
J. C. TELEVISION CO.
2512 WEST 47th STREET
Tel.: FRONTIER 6-1998

ARTRITIS - REUMATIZMAS
Nauji vaistai skaudantiems reumatinis ir sustirusiems sąnariams.
Greitam paraudusių sąnarių ir patinusių sustirusių raumenų gydymui vartokite **AMERPOL** tepalą ir tabletes.
Tepalas — 75c, tabletės — \$1.50.
Kreipkitės į savo vaistininką arba rašykite
AMERPOL, Chicago 22, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS
VIEŠOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS
Turio naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudimą.
2313 W. 91st St., Chicago 20, Ill.
Tel.: PROSPECT 9-2761

BALDU PERKRAUSTYMAS
Iš arti ir toli NAUJAS SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, saugiusis patarnavimas su pilna apdrauda.
R. ŠERENAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 2-2772

PLAŠĖ ZOLĖ
Plašė arba Asuklis Oskabardis žolė nuo inkstų, puslės silpnųjų, kraujag. vemimo, vandeninės ligos, betvariki n g šlapinimosi, lytiški ligų, šita žolė yra turtinga mine ralais, kaip tai: Calcium, Silicium, Sulphur, ir yra žmonių kurie negeria kavos ar arbatos tik geria šitos žolės arbatą. Svaras \$3.00. Medleiva Zievės yra geriausia gyduolė nuo vidurių užkietėjimo, geriant daug ar ma už jį nepakenkia sveikatai. J lengvai liuosuoja vidurius, stabdo galvos skaudėjimus ir pri duoda kūniui gyvumo ir skais tumo. Svaras \$2.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
KASDIEN: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Seštadienį nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare.
Sėkmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles
Tel.: HEMLOCK 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

Skaitykite "N-nas"

IS KANADOS PADANGĖS

Gaisras lietuvių ūkyje

VANCOUVER, B. C. — Naktį iš rugsėjo 18 į 19 d. (apie 1 val. ryto) dėl neišaiškintos priežasties kilo gaisras Kazio ir Onos Grudziński ūkyje Aldergrove, B. C. Tuo metu namuose buvo tiksliai p. Grudziński su šešiais mažamečiais vaikais. Trumpu laiku ugnis sunaikino medinius ūkio trobesius iki pamatų. Nepasisekė išgelbėti rūbų ir net dokumentų. Namai ir baldai buvo dalinai apdrausti ir apdraudimas nukentėjusiems jau išmokėtas. Grudziński su šeima laikinai apsigyveno išsinuomotoose patalpose pas kaimynus. Jie planuoja nuėgusius pastatus greitai laiku senoje vietoje vėl atstatyti.

Pasikeitimai K. L. Bendruomenės Apylinkės valdyboje

Pasitraukus iš K. L. Bendruomenės Britų Kolumbijos Apylinkės Valdybos parengimų vadovui dėl tam tikrų priežasčių, jo vieton į valdybą kooptuotas paskutiniame visuotiniame susirinkime kandidatų išrinktas p. Edvardas Gumbelevičius. Tokiu būdu dabartinė valdyba vėl yra pilno sąstato ir susideda iš sekančių narių: Adv. Jonas J. Justis — pirmininkas; Pranas Judickas — išdininkas; Adomas Kaulius — sekretorius; Edvardas Gumbelevičius — parengimų vadovas ir spaudos platintojas; Petras Baronas — valdybos narys.

Įvairios žinios

— Vancouveryje lankėsi Povilas Vyskupačis su žmona Stefania ir sūnumu Remigijum Paulium. Poni Vyskupačienė jau išvyko atgal į Toronto.

— Honolulu salose buvo išvykę atostogų Petras ir Aldona Baronai.

— Atostogom į Toronto, Ontario, lėktuvu išskrido Jonas Kapočius iš Port Alice, B. C. Jis formaliai per valdžios įstaigas sutrumpino savo pavardę į "Kartis". Yra ir daugiau mūsų tautiečių, kurie savo ilgus ir svetimomis galūnėmis pavardes formaliai per valdžios įstaigas sutrumpina ir suliejuoja. Procedūra nebrangiai kainuoja.

— Pirmagimės dukters susilaukė Petras Radvila ir ponja. Motina ir naujagimė mergaitė jaučiasi puikiai.

— Iš Los Angeles, Kalifornijos, atvyko p. Sofija Staniūlienė. Ji apsigyveno lietuvių namuose. Jai Vancouveryje patinka ir ji žada čia pastoviai apsigyventi.

— Į šauktą tėvų pasitarimą atvyko tik du tėvai ir numatytas susirinkimas neįvyko.

— Lietuvių rudens sezono so-

cialinis gyvenimas pradėtas bendru linksmavimais, įvykusių spalio 6 d. Subūvimas sušaukė didelį skaičių mūsų tautiečių ir atnešė gražaus pelno. Sekantis subūvimas rengiamas šeštadienį, lapkričio 10 dieną. Prašome tai dienai rezervuoti laiką.

K. L. B. Krašto Tarybos

Apylinkės Rinkiminė Komisija
Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos skelbiame Krašto Tarybos rinkimų, įvykstančių lapkričio pradžioje, pravedimui sudaryti Apylinkės Rinkiminė Komisija iš šių narių: adv. Jonas J. Justis — pirmininkas; Pranas Judickas — narys ir Edvardas Gumbelevičius — narys.
J. J. J.

Gyvieji ir mirusieji

Dail. prof. Ignui Šlapeliui prisiminti Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos Valdyba Chicagoje nutarė sušaukti dailininkų, visuomenininkų ir kultūrinių platesnį pasitarimą, kad aptartų, kaip būtų galima pagerbti a. a. dail. Igną Šlapelį ir jo atminimui pastatyti kapuose paminklą.

Toks minėtų žmonių susirinkimas neseniai įvyko Lietuvių Auditorijoje, kuriam dalyvavo apie 15 asmenų. Tą dieną buvo plačiau aptarta ir paminklo statymo reikalas. Pagaliau buvo nutarta išrinkti komitetą, kuris rūpintųsi tokio paminklo prof. Ignui Šlapeliui pastatymu šv. Kazimiero kapinėse, kur jisai yra palaidotas 1955 m. birželio mėn. 3 d.

Komiteto sudaro: prof. St. Dirmantas, dail. K. Jonynas, architekt. J. Mulokas, dail. Laurinavičienė, kun. Dr. J. Prunskis, O. Talalienė, A. Gintneris, dail. J. Pautienis ir J. Kreivčnas.

Komitetas jau turėjo savo pirmą posėdį Lietuvių Auditorijoje spalio mėn. 6 d., kuriame buvo pasiskirstyta pareigomis ir aptarti kiti klausimai. Komiteto pirmininkas — Antanas Gintneris ir sekretorius — dail. M. Laurinavičienė. Išdininko pareigos pavestos architekt. J. Mulokui, kuriam jau galima siųsti arba įteikti aukas. Jo adresas: J. Mulokas, 3334 W. 66 St. RE 7-2296.

Buvo sudaryta ir kontrolės komisija iš trijų asmenų: prof. St. Dirmanto, kun. Dr. J. Prunskio ir O. Talalienės, kurių pareiga bus patikrinti surinktas lėšas paminklo statymui ir jų atsisakymą. Nutarta atidaryti banką einamąją sąskaitą lėšų telkimui ir pinigai gali būti išimami dviejų asmenų parašais: pirmininko ir išdininko.

Plačiau buvo kalbėta apie būdus lėšoms sukelti paminklo sta-

tybai. Dail. J. Pautienis pareiškė, kad jau turime \$100.00 kasos, kuriuos sudėjo trys aukotojai. Tai pirmieji mecenatai. Žadėjo prisidėti lėšomis ir velionio šeima prie paminklo pastatymo. Ateityje numatyta surengti pomirtinę dail. Igno Šlapelio kūrinių parodą ir suruošti koncertą, kurio pelną paskirti paminklo statybai. Minėto koncerto programą pasižadėjo atlikti dail. dail. velionio dukterė — J. Šlapelytė-Morgan, kaip pianistė, kuri gyvena Milwaukee mieste. Jei pasisektų surinkti pakankamai pinigų, tai reikėtų išleisti ir velionio monografiją. Komitetas jau tarėsi su velionio šeima paminklo reikalui. Numatyta paskelbti konkursas paminklo projektui paruošti. A. L. Dail. S-gos pirm. Z. Kolba dalyvavo posėdyje ir tarėsi visais organizaciniais paminklo statymo reikalais.
A. Gintneris

MACHINISTS

Needed In
Southern California

MARQUARDT AIRCRAFT COMPANY

(Only 20 minutes from Hollywood)
OFFERS IMMEDIATE OPPORTUNITIES FOR

MACHINISTS

(MINIMUM 5 YEARS EXPERIENCE MUST MAKE OWN SET-UP)

SHEET METAL MECHANICS

MINIMUM 3 YEARS EXPERIENCE. MUST BE ABLE TO DO LAYOUT AND HAND FORMING IN STAINLESS STEEL.

(PROOF OF U. S. CITIZENSHIP REQUIRED)

TOP WAGES Plus The Best Employee Benefits

SUCH AS:

Paid Vacations — Paid Sick Leave
Paid Holidays — Employee Credit Union
Free Health And Life Insurance
Retirement Plan — Cafeteria
Educational Refund — Ample Parking Facilities.
IF YOU CAN QUALIFY AND ARE INTERESTED IN A FUTURE WITH

THE WEST'S LARGEST
JET ENGINE RESEARCH
AND DEVELOPMENT CENTER

APPLY IN PERSON, WRITE OR WIRE RESUME
TO: M. EARL J. HOSWORTH

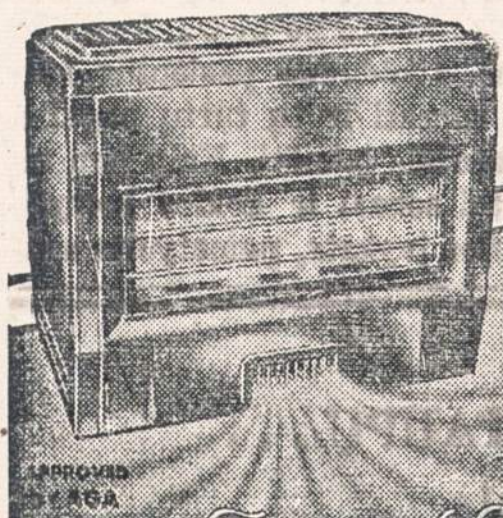
MARQUARDT
AIRCRAFT
COMPANY

16555 SATICOY AVE. VAN NUYS, CALIFORNIA

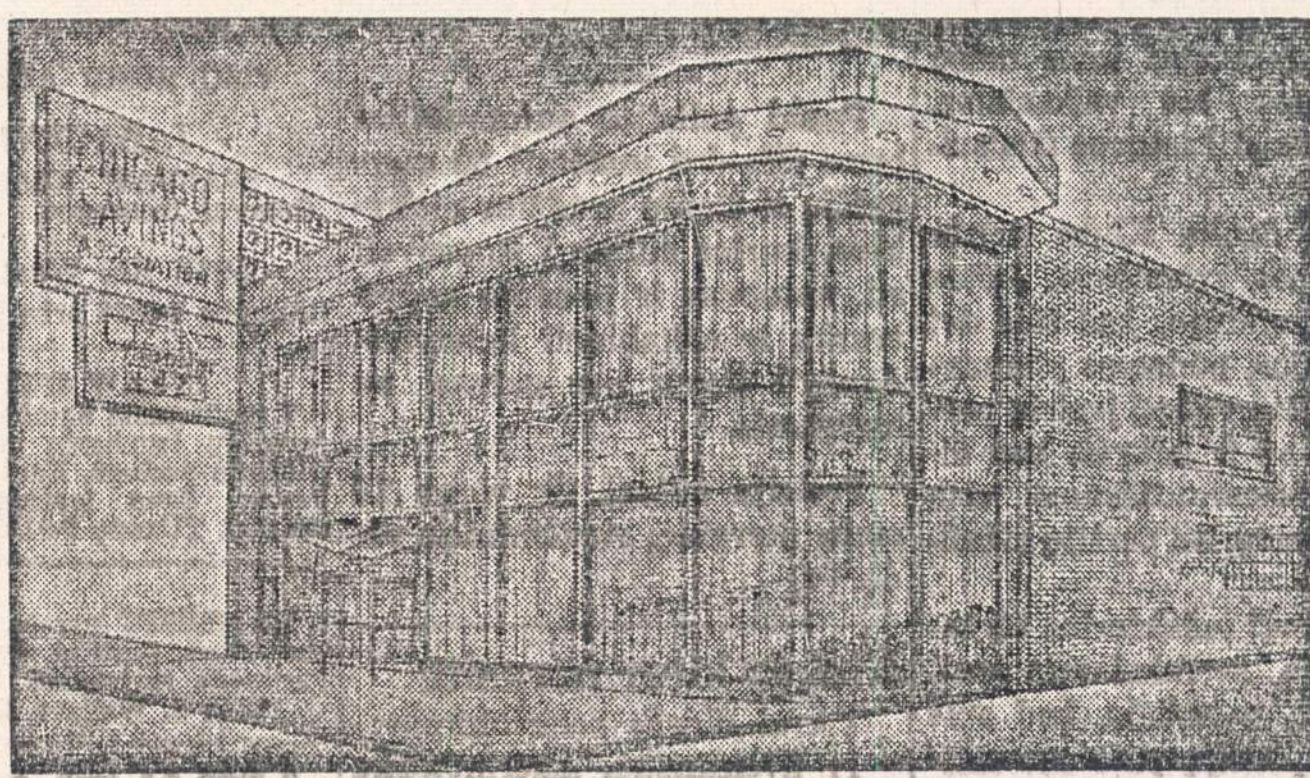
PEČIAI NUO \$29.00 IR BRANGESNI

Pasinaudokit
nepaprastai
reta progą

Didžiausias pasirinkimas
IVAIRIŲ BALDU
Duodame prekes išmokėjimams
—Lietuvių valdoma įstaiga.

FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, sev.
ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 WEST ROOSEVELT ROAD Telefonas: SELEY 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

gy prižiūrimos ir visos turi atidėti vienodai reikalaujamų sumų atsargas, bet daugumas atideda daugiau, negu reikalaujama. Skirtumas yra tik toks: kai kurios bendrovės yra patogesnės taupytojui, visada išmokojo ir išmoka aukštesnius dividendus ir teikia pelningesnius ir naudingesnius patarnavimus.

Chicago Savings nuo pat savo įsikūrimo dienos 1924 m. per daugiau, negu 32 metus, visada išmokėdavo taupytojams visas taupymui įdėtas sumas su aukštais dividendais. (Ir dabartiniu metu ši įstaiga moka aukščiausias dividendus "paid-up" investmentams). Kas liečia pelningus patarnavimus — tai Chicago Savings yra viena iš nedidelio skaičiaus tų bendrovių, kurios nemokamai teikia patarnavimus, iškeičiant čekius, apmokant šeimų sąskaitas ir atliekant kitokias pinigines operacijas.

Chicago Savings bendrovė, sažiningai ir ekonomiškai prityrusių lietuvių tvarkoma, padidino savo turtą daugiau, negu iki \$18,000,000.00. Kviečiame visus pas mus, į mūsų pažangią, tvirtą finansinę įstaigą. Gyvenantieji toliau gali taupyti laisvais — atsilaukite.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
6234 So. Western Avenue GROVEHILL 6-7575 Chicago, Illinois
Atidarym. nuo 12 iki 3, antr. ir penkt. nuo 9 iki 4, ketv. nuo 9 iki 8, trečiad. uždaryta visą dieną, o šešt. nuo 9 iki 2 v. p. p.

Chicago Savings and Loan Association naujai statomas namas, kuris bus baigtas šių metų gale.

Mes iš anksto kviečiame visus atsilankyti į mūsų naujojo namo šaučių atidarymą (Grand Opening), įvykstantį 1957 m. sausio mėnesį.

Saugiausia ir pelningiausia vieta taupymams pinigams laikyti yra apdraustose taupymo bendrovėse, kuriose kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki \$10,000 Jungtinių Valstybių valdžios agentūroje. Visos bendrovės, turinčios šitokių draudimų yra vienodai saugios, visos stropiai valdžios įstaigoms atidėdamos daugiau, negu reikalaujama.

Chicago Savings nuo pat savo įsikūrimo dienos 1924 m. per daugiau, negu 32 metus, visada išmokėdavo taupytojams visas taupymui įdėtas sumas su aukštais dividendais. (Ir dabartiniu metu ši įstaiga moka aukščiausias dividendus "paid-up" investmentams). Kas liečia pelningus patarnavimus — tai Chicago Savings yra viena iš nedidelio skaičiaus tų bendrovių, kurios nemokamai teikia patarnavimus, iškeičiant čekius, apmokant šeimų sąskaitas ir atliekant kitokias pinigines operacijas.

Chicago Savings bendrovė, sažiningai ir ekonomiškai prityrusių lietuvių tvarkoma, padidino savo turtą daugiau, negu iki \$18,000,000.00. Kviečiame visus pas mus, į mūsų pažangią, tvirtą finansinę įstaigą. Gyvenantieji toliau gali taupyti laisvais — atsilaukite.

Kodėl gubernatorius republikonas patvirtino 2 milijonų dolerių priedą Hodge biudžetui?

ELECT
RICHARD B.
AUSTIN
GOVERNOR

HALT
CORRUPTION
RESTORE INTEGRITY
to ILLINOIS GOVERNMENT
VOTE
DEMOCRATIC

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitai laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai anglišką žodyną. Kaina — \$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųskite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto ir nuo 7 iki 9 val. vakaro. Seštadieniais nuo 10 iki 1 val. Trečiad. uždaryta. Kitu laiku susitarus. Ofiso telefonas: PROSPECT 8-3229. Rezid. telefonas: WALBROOK 5-5076

Tel.: PROSPECT 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8. Tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas. Rez.: 3241 WEST 66th PLACE. Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonas:
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezidencija: HEMLOCK 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9. Antrad. nuo 1-3. Trečiad. ir Seštadienį tik susitarus.

Ofiso telefonas: VIRGINIA 7-0036
Rezidencijos: BEVERLY 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Valandos: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadieniais 2-7 val. p. p.
Rezid. tel.: STEWART 3-4511
Ofiso telefonas: YARDS 7-1166

DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35th gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais nuo 1 iki 4 popiet.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvių Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro.
Trečiad. ir seštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PROSPECT 6-3938
Rezid. telefonas: REPUBLIC 7-9199

Grovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir seštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Tel.: Ofiso ir buto OLYMPIA 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais 12-4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepiate, šaukite KEDZIE 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30. Daily afternoons.
Vakara: pirmad., antrad., ketvirtad. 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DANUBE 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro. Seštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telef. ofiso: PROSPECT 6-2240
Rezidencijos: PROSPECT 6-4732

DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
5700 SO. WOOD STREET
(Prieš Southtown ligoninę)
PRIEMIMO VALANDOS:
2-4 kasdien ir 6-8 pirmad. ir penkt. Seštadienį 2-4 val. po pietų. Trečiad. ir sekmad. uždaryta.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Moterų ir vaikų ligos
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Naktį skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St. Beverly Hills
Tel.: BEVERLY 8-3946

Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienį. Seštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMLOCK 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Seštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namy CE 3-7786

Ofiso telefonas: CLIFFSIDE 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Sešt. 2-6 val. popiet.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8 Ser., Subatų ir Nedėl. tik susitarus. Ofiso telefonas: YARDS 7-4787
Namy telefonas: PROSPECT 6-1930
Jei neatsiliepiate, šaukite MIRSUNIAI telefonai, šaukite Midway 3-0001

DR. VYT. TAURAS-TUPCIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St. (antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PROSPECT 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v., seštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
Ofiso telefonas: HEMLOCK 4-2123
6255 SO. WESTERN AVE.
Rezid. telefonas: PROSPECT 6-8484
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Trečiad., seštad. ir sekmad. uždaryta.

DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto telefonas: OLYMPIA 2-1381

Tel. ofiso ir rez.: PROSPECT 6-9400
Dr. Ona Vaskevičius
(VASKEVICIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; seštad. 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
Kampas Halsted ir 31st gatvės)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Trečiad. ir seštad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEMLOCK 4-7392
Namy telefonas: Hilltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatų - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROSPECT 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, O. D.
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YARDS 7-7381
Pirmad. vakara: nuo 6 iki 9 val. Seštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YARDS 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivias Akis
Ištaišo.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2. Seštadieniais 10-2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nenotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivias akis be operacijos. Iddeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YARDS 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Tikrinu klausą ir pagelbėju nepagrindintiems.

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— MONDAY, OCTOBER 15, 1956

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND
Savings and Loan Association
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

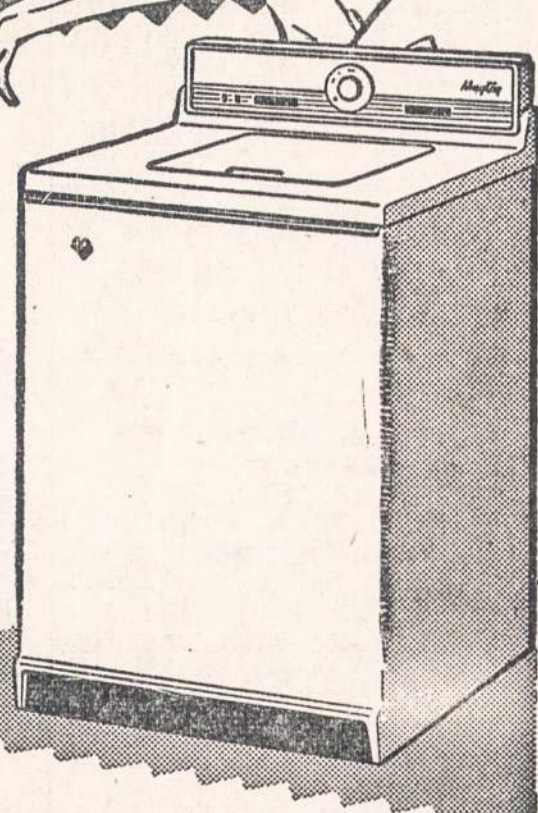

END WASH BOWL WASHING!

New All-Fabric AUTOMATIC BY MAYTAG

FEATURING:

- Hot, warm, or COLD water wash and rinse
- Automatic Water Level Control
- "Modern Fabrics" cycle
- Two-Speed Action
- Gyrofoam Washing
- Double-Spin Tubs
- Suds Saver (optional)
- And many more outstanding features

Here is an automatic so versatile, it will wash even your most delicate things as carefully as you would by hand. You can choose exactly the right water temperature, water level, washing action, and length of time... all with push-button ease.

But whatever fabric goes into this automatic, cleanest washes come out... because it's a Maytag. Drop in today.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st St. HEmlock 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

JEI NORITE BŪTI RAMŲS DĖL SANTAUPŲ...
...tai ne VISTIEK, kur Jūs taupote

Jaukus jausmas žinoti, kad turite santaupų juodajai dienai. Ir ne vistiek, KUR Jūs taupote — tai žino daugiau, kaip 16 milijonų amerikiečių. Jie naudoja svarbiausią PRIVALUMĄ, laikydami savo indėlius apdraustose Taupymo ir Skolinimo Bendrovėse. Puikios palūkanos — tai vienas privalumas. Antras — tai efektingas patarnavimas žmonių, žinančių kaip elgtis, kad Jūsų doleris duotų Jums daugiau pelno. Ir, žinoma, Jūsų pinigai apsaugoti. Jūsų santaupos yra užtikrintos gera administracija ir tvirtomis atsargomis. Jos apdraustos iki \$10,000 JAV valdžios FSLIC įstatyje. Dėl to dauguma amerikiečių taupo apdraustose taupymo ir skolinimo bendrovėse, o ne kur kitur. Pradėkite naudoti šiais vertingais privalumais kaimyninėje apdraustose bendrovėse. ATVYKITE RYTOJ!

TRUMPAI

— Ponias Marytei Zickus (532 Crosby st., N. W. Grand Rapids, Mich.) buvo padaryta sunki vidurių operacija. Ligoninėje jai teko praleisti dvi savaites. Dabar ji jau gydois namie. Marytė yra Vinco Ascollos dukterė. Prieš keletą metų ji gyveno Chicagoje. Buvo labai veikli ir didelė dainų mėgėja. Linkiu jai greit pasveikti. J. A.

— Jonas Montvidas, Dr. A. Montvido brolis, savo kirpyklą perkėlė į naują vietą. Pirmiau kirpyklą jis laikė prie Potomac ir Claremont, o dabar — 1452 N. Leavitt st. Naujoje vietoje jis įrengė tikrai modernią kirpyklą. Jonas per daugelį metų gyvena šiaurinėje miesto dalyje, kur turi daug gerų draugų ir pažįstamų. J. A.

— Mikas Matulis šiaurinėje Chicago dalyje išgyveno beveik pusę šimto metų. Prieš kurį laiką jis išėjo į pensiją ir dabar gyvena sau, kaip "bagotas". Tiesą sakant, jis "žemiškais turtais" yra pusėtinai apsirūpinęs, tad vargti jam tikrai nereikės. J. A.

— Simano Sprainio (2048 N. Burling st.) ir Erikos Hartvig sutuoktūvės įvyko rugpjūčio 29 d. Lietuvių liuteronų bažnyčioje. Vestuvių puota buvo Bell klube, 21 N. Halsted st. k. s.

— Helen Waidatienė grįžo iš ilgokos kelionės. Ji aplankė JAV sostinę Washingtoną ir tąja proga užsuko į Lietuvos atstovybę. Vėliau pasuko į Fort Dix, N. J., kur pasimatė su savo auklėtinu majoru Raymond Gramontu. Waidatienė yra Bridgeporto gyventojas (3320 S. Emerald av.) k. s.

— Heinecas ir Marta Sedaičiai šaunias naujagimio sūnelio krik- (4436 S. Campbell av.) surengė šaunias naujagimio sūnelio krikštynas. Tai pirmas jų kūdikis. Pakrikštytas jis Robert Henry vardu. k. s.

— "Čigonų baronas" yra linksmas opera. Jos turinys maždaug toks: eina gandai, kad apleistame dvare yra paslėpti dideli turtais. Jaunikaitis, kuriam "krito į aki" turtingo kiaušio augintojo dukterė, laksto po dvarą, kasinėja žemę, tikėdamas paslėptus turtais surasti ir tų turty pagalba merguželę laimėti. Kaip jam visa tai sekasi ir kokios komplikacijos įvyksta, pamatysite spektaklyje. J. A.

lio 21 d. Sokolų salėje, 2337 S. Kedzie av., kur Pirmyn chorąs, vadovaujamas K. Steponavičiaus ir tartininkaujamas šauniai solistų, suvaidins "Čigonų baroną".

— Art. Stasys Pilka šiomis dienomis lankosi Denver ir Colorado Springs, Colo. Sako: graži gamta ir dailininkams yra ką piešti. Baigęs atostogas Pilka grįš Chicago.

— "Naujienu" kioska Northsideje iš Homan ave. pakeista į Kedzie ir North Ave. Kioską. Kurie pirkdavo "Naujienas" ant Homan, dabar gausiantie ir Kedzie ir North Ave.

— Prof. A. Varnas piešia spalvingasias Beverly Shores, Ind., kopas. Gražus ruduo ir spalvos dabar pačiame gražume, dailininkas naudojasi proga.

— B. Grigutis pirkė iš D. R. Light nuosavybę, esančią Lawler Pk.

— Antanas Garalevičius pirkė iš J. Wolfel nuosavybę, esančią Rockwell St.

— Jonas Abratis pirkė iš Mary R. Boettcher nuosavybę, esančią Maplewood Ave.

— Kazys Šileikis pirkė iš J. Beton nuosavybę, esančią Richmond Ave.

— Petras Rūkas pirkė iš T. Karvelio nuosavybę, esančią Rockwell St.

— Leonas Apanavičius pardavė F. E. McCahill nuosavybę, esančią prie Lawndale Ave.

Krivulėnų pobūvis

Lietuvos nepriklausomybės laikais Lietuvoje policija švėsdavo savo šventę spalio mėn. 2 d. (Angelių sągų dieną). Atsiradę tremtyje buvę Lietuvoje įvairių paskirčių policijos pareigūnai įsteigė savitarpinį pašalpinių klubą, pavadindami jį "Krivulė".

Spalio mėn. 7 d. "Krivulės" klubas surengė paminėjimą. Tąja proga 10 val. Sv. Kryžiaus bažnyčioje vyks paskirčių policijos pareigūnų susirinkimas. Savo pamokslą gaus šiltai atsiliepę apie buvusią Lietuvos policiją.

4 val. Lietuvių Auditorijoje įvyko subuvimas — vaišės. Klubas pirmininkas Jonas Eigelis, sveikindamas susirinkusius klubo narius ir svečius, pastebėjo, kad Lietuvos policija Lietuvos nepriklausomybės atstatyme suvaidino didelį vaidmenį. Apgailestavo, kad kai kurie spaudoje dalyvaujantys asmenys bando buvusią Lietuvos policiją prikišti vienoki ar kitoki partiskumą. Jis pastebėjo, kad Lietuvos policija jokiose politinėse grumtynėse nedalyvavo. Ji tik pildė vykdomosios valdžios įsakymus. Baigdamas kalbą prašė buvusius policijos pareigūnus nepamiršti savo bendradarbių, esančių tremtyje.

"Ramovės" sąjungos vardu sveikino jos pirmininkas Povilas Dirks. Jis savo gana ugningoje kalboje ragino visus krivulėnus nepamiršti Lietuvos reikalų ir tartininkauti toms mūsų institucijoms bei veiksmams, kurie rūpinasi Lietuvos išlaisvinimu.

Čikagos Šaučių Klubas įvardus sveikindamas krivulėnus, Julius Vepštas pastebėjo, kad šios dvi organizacijos, būdamos gimininės, privalėtų vengti įvairių partinių rietenų ir laikytis kuo didžiausio tolerantiškumo visų mūsų veiksmų bei partijų atžvalgų.

"Sandaros" redaktorius Mykolas Vaidyla, sveikindamas susirinkusius, pastebėjo, kad apie Lietuvos policiją pats asmeniškai labai mažai žinąs, bet labai daug girdėjęs iš atsilankiusių Lietuvoje žmonių, kurie apie ją labai gražiai atsiliepdavę.

Sveikindamas susirinkusius, mūsų visuomenei žinomas solistas Algirdas Brazis pastebėjo, kad jis, būdamas Lietuvoje, lankęsis visuose Lietuvos kampe-liuose. Visur matęs mūsų policijos tvarkingumą, dženelmeniskumą ir didelį savo pareigų supratimą. Ypatingai jam didelį įspūdį darė Kauno miesto policijos pareigūnų didelis ūgis.

Jaunas vyrukas Feliksas Kriš-

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MEDŽIO DARBININKŲ

- * RIP SAWYERS
- * TRIM SAWYERS
- * CABINET MAKERS
- * AND HELPERS.

LENC - SMITH MFG. CO.
4616 W. 19th STREET
CICERO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

I VAKARUS nuo Marquette Parko 4 kamb. gražiai įrengtas bungalow. Centralinis šildymas. 2 auto garažas. \$16,300. A. Sirutis.

RETAS BARGENAS! Svariamame rajone, arti Damen ir 37th St. mūr. 2 butų: 1-5 ir 1-4. Naujas, puikus porčius, dvigubas garažas. Neprašysite progos! \$12,000. A. Reklaitis.

BRIGHTON PARKE mūr. 2 aukštų namas (2 po 4). Aukšta pastogė. Rūs. Geras parkimas. \$24,000. K. Volodevičius.

LIETUVIŲ GYVENAMOJE vietoje namas su mėsos ir maisto produktų krautuve, darandis savaitines apyvartos \$1,500, parduodama už — \$15,000. J. Šaulys.

JOSU LAUKIA bargenas! Puikus 6 kamb. bungalow, aut. šildymas. Dvig. garažas. Tik \$14,000. A. Linas.

MARQUETTE Parke 6 apartm. (4-5 1/2 ir 2-3) mūr. namas su patalynėmis stovyje. 75 pėdų sklypas, aptvertas geležine tvora. 4 auto mūr. garažas. Dalis sklypo apsidomti medžiais. Tikrai puikus pirkiny! \$62,000. A. Reklaitis.

GERAS 5 KAMB. bungalow ant 70-tos gatvės ir Vakarus nuo Marquette Parko. Šildomas. Dvigubas garažas. \$16,500.

TAVERNA GEROJE biznio gatvėje. \$5,000 mėn. apyvartos. Kaina \$6,500. A. Sirutis.

GERIAUSIOS KONSTRUKCIJOS modernus, didelis mūr. namas, 3 miegamieji. Puikus įrengimas. Tik baigtas statyti ant 46 pėdų sklypo. Labai geroje vietoje. Kaina žema. Imokėti apie \$6,000. K. Volodevičius.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET
Visi telefonai: WALbrook 5-6015

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

Recent Hi-School Graduates
We need at once:

SECRETARIES
BILLERS
CLERKS - TYPISTS

Permanent positions
5 day week
All Company Benefits.

Phone for Appointment
MR. ROTKER
Wabash 2-9374

WORK CLOSER TO HOME.
SAVE TIME, CARFARE,
HOURS TRAVELLING.

We need

- FILE CLERKS
- ORDER TYPISTS
- GENERAL OFFICE

9:00 to 5:00 P. M.

40 hour week.
Group insurance.
Paid vacations.
Good working conditions.
Pleasant associates.
Apply in person:

ROSS COLES & CO.
333 W. Lake Street
Ask for MR. ANDERSON.

STENOGRAPHER - CLERK
Interested in steady work.
\$338.00 per month.
Many benefits.
Phone Mr. Carpenter
HA 7-4160
ERIE RAILROAD

tupaitis pastebėjo, kad jis dėl jauno amžiaus Lietuvos policijos eilėse nėra buvęs, bet būdamas Dėdės Samo armijoje buvęs karo policijoje ir policijos vaidmuo jam yra žinomas. Prie savo sveikinimo sušelpimui pašalpos reikalingiems buv. policijos tarnautojams įdavė ir auką.

Dar kalbėjo rašytojų sąjungos narys Albinas Valentinas ir teisininkas Jonas Liepinaitis.

Jonas Rentauskas savo stipriu ir gražiu balsu padainavo keletą liaudies dainų.

Pobūvis praėjo gana jaukioje ir draugiškoje nuotaikoje. S. J.

Mokinės sukėlė riaušes autobuse

Penki policijos automobiliai buvo iššaukti malšinti 30 mergaičių iš Dante pradžios mokyklos, kurios sulipo į Roosevelt rd. autobusą ir pradėjo ardyti tvarką ir užkabinėti keleivius, daužyti jiems per galvas su knygomis.

Policija suėmė tik vieną 14 metų merginą, riaušinininkų vadę. (v)

Niekur kitur nerasite

Tikrai didelis pasirinkimas:

- 1) Šveicariškų, amerikoniškų laikrodžių;
- 2) Foto, radijo aparatų (europietiškių ir amerikoniškų);
- 3) Rašomųjų ir siuvamųjų mašinų, visokių rūšių;
- 4) Reto gražumo vaikams vežimėlių (viename vežimėlyje — du: sportinis ir nesportinis);
- 5) Plunksnakočių, 14 karatų aukso plunksnomis su 10 metų garantija. Šias prekes siunčiame ir į Lietuvą. Reikalauskite katalogo ir informacijų pas: J. Karvelį, 3322 So. Halsted St. Tel.: Yards 7-0677. (Sk.).

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— MONDAY, OCTOBER 15, 1956

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

GRAŽUS ir moderniai įrengtas 5 kamb. medinis. Centralinis šildymas. A. Sirutis.

Imokėti \$4,000. Kaina \$12,000.

2 po 4, mūrinis, pastogė, uždari porčiai, centralinis šildymas, garažas. Abu butus tuojau bus galima užimti.

GAGE PARKE

3 kamb. mūrinis bungalow, ekstra 5 kamb. viršuje (neįrengti). 37 1/2 pėdų kampinis sklypas. Reta proga. Tikrai \$12,800.

4 butų mūrinis (2 po 4 ir 2 po 4 1/2). alyva šildomas, plieno balkiai, aluminijaus langai; 2 auto garažas. Moderniškai įrengtas savininkui butas — \$38,500.

4 butų mūrinis (4 po 5), garu anglimis šildomas. Plieno balkiai, kokių vonios, aluminijaus langai, 50 pėdų sklypas, 4 auto mūrinis garažas. Saldytuvi, plytos ir kiti priedai. \$410 mėnesinių pajamų. \$46,500.

5 kambarių mūrinis bungalow, ekstra kambarys pastogėje, centrinis šildymas alyva, platus sklypas. Artl gero susisiekimo ir mokyklų. 5336 S. Rockwell St. \$15,800.

BRIGHTON PARKE

2 1/2 aukšto, 2 po 4 ir 2 kamb. pastogėje. 33 pėdų sklypas. Naujai atremontuotas šviesus namas. \$13,900.

2 po 4 medinis; pastogė. \$11,200.

2 po 5, labai geras mūrinis. Centrinis šildymas. Garažas. Tik \$22,000.

KITUR

McKINLEY Parke 3 butų pajamų mūrinis, 2 po 6, 1-5; garažas. \$20,500.

KUTRA - NORKUS
REAL ESTATE - INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2405 West 51st Street
WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojama turta per mano įstaigą. Naudokitės mano teisingu patarnavimu.

E. KURŠIUS
REAL ESTATE SALES
REpublic 7-6232

Bet koki nekilnojama turta greitai parduoti ir teisingai pirkti tikrai per mūsų įstaigą. Parūpiname paskolą, išrašome visokeriopą apdraudą. Velkia Notariatas.

NORVILA
2600 West 59th St. Prospect 8-5454

Nejudomų turty pirkimas, pardavimas bei valdymas. Paskolų parūpinimas.

VISU RŪŠIŲ APDRAUDIMAI

J. BACEVICIUS
"VAPAS" REAL ESTATE
General Insurance - Notary Public
5916 So. Western Ave.
REpublic 7-6886 arba HEmlock 4-7085

IN-LAW SPECIALUS

7 moderniškai kambariai plus 3 moderniškų kambarių butas beismonte. Didžiulė pastogė. Karštu vandeniu šildymas. Sonu įrengiamas garažas. \$21,000. TUXedo 9-9195 ar TU 9-4084.

5 KAMBARIŲ namas, 34 pėdų sklypas, rūs. pastogė. Pečium šildomas. Parduoda savininkas. \$8,500.
12544 S. Wallace, Canal 6-6895

2 butų 44 kmb. apyl. 28 & Avers, dujų šild. abiejose butuose, 41 pėd. sklypas, plytelis su spint. virtuvės ir vonios. \$16,800. Svoboda, 3739 W. 26, Lawndale 1-7038.

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

FARM FOR SALE
in Dowagiac, Michigan.
110 miles from Chicago.
151 acres of leveled farm land, one block from highway, farm land runs a longside of highway. Good for dairy or hogs. Pastured and running creek. Modern 14 room house with 1 1/2 bath, oil furnace. Big barn for cows and large barn for hogs. Chicken house, corn crib, 3 car garage, tool shed. Will take a trade for an apartment house.

MR. EDWARD MICHALSKI,
RR 4, Dowagiac, Michigan.

SAVININKUI SUSIRGUS skubiai parduodamas Marquette Parke, idealioje birozio vietoje, 2 butų ir 2 birozio (su įrengimais) puikus, erdvus pajamų mūro namas. Viskas solidžiai, gražiai įrengta. Tuojuo galima užimti. Puiki proga ir dviem pirkėjams, drauge ar atskirai, gyventi ir daryti gerus birozius. Banko įkainuota \$31,500. Priimsim rimtą pasiūlymą. K. Juknis.

9 KAMBARIŲ bungalow Marquette Parke. 6 kamb. pirmam aukšte ir 3 kamb. su virtuve pastogėje. Apšildymas karštu vandeniu su stokeriu. \$20,000. J. Šaulys.

SKUBIAI PARDUODAMAS 6 kamb. bungalow prie 59th ir Rockwell. Savininkai išvyksta iš Chicago. Šildymas alyva. Uždari porčiai. \$17,350.

MARQUETTE PARKE puikus mūriniai namai su centr. šildymu: 1) Luxus 6 butų apartm. Nebrangus; 2) 3 butų — \$28,600; 3) 2 birozio ir 2 butų, \$31,500. K. Juknis.

MAŽAI SEIMAI 1 1/2 metų, 4 1/2 kmb. mūrinis namas su garažu. Gražus — tarp kitų gražių namų. Arti visko. Prašome paskubėti. Miesto pareigūnas turi greit parduoti, prašo tikrai \$17,900. K. Volodevičius.

GERAS 10 PLATŲ 2 aukštų mūr. Nauji porčiai. Apie \$10,500 pajamų metams. 2x5 ir 8x4. 80 pėdų sklypas. Garažas. \$70,000. K. Volodevičius.

PUIKIUS 4 BUTŲ namas su gretimais 32 pėdų sklypu Brighton Parke. Šildymas karštu vandeniu. Dvigubas mūr. garažas. \$25,000. J. Šaulys.

JEIGU NORIT pigaus 2 butų namo — štai jums 2 po 5, arti Marquette Parko, aut. šildymas, 32 pėdų sklypas. Tik \$15,500. A. Linas.

BRIGHTON PARKE:
Mūr. 2 po 5 ir sklype 3 kmb., centr. šild. gazu, did. skl., arti mokyklos ir bažnyčios, patraukli išvaizda.
Mūr. 7 ir 4 kamb., dvig. skl., šviešūs kambariai.

GAGE PARKE:
Mūr. bung. 2 butai 4 ir 3, \$80 pajamų, centr. šildymas, garažas.
Nauj. mūr. 2 po 5, 33 pėd. kamp. sklypas, bus įrengtas už mėnesio.
Mūr. 4 butai po 4 kamb., centr. šild. alyva, garažas, gera apylinkė.

MARQUETTE PARKE:
Mūr. bung. 5 kamb. ir 1 k. pastogėje, centr. šild. alyva, garažas, graži išvaizda. Tik \$16,500.
Mūr. kamp. bung. 6 kamb., centr. šild. gazu, garaž., luxūs, nebrangiai.

BRIDGEPORT:
Med. 2 po 4, tikrai \$7,000.
Mūr. 3 po 6, tikrai \$12,500.
Med. 2 po 4 ir 2, tikrai \$8,000.

BIZNIO NAMAI:
Med. 4 po 4, pečiai šild. \$150 paj. BIZNIAI.

Tačiau su visais įreng. ir namu Brighton Parke įrengtas puikus. Laikr. dirbt. ir brangio krautuve; ideali vieta laikrodininkui. Pigiai. Taverne su visais įrengimais, išnuomojama pigiai.

Su didelėm pajam. maisto krautuve; tik už prekes.

ŠIMAIČIAI REALTY
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDAVIMUI mėsos ir groserio krautuve. Su namu arba be namo.
4140 So. Maplewood Ave.

GROSERNĖ ir mėsos krautuve, Royal Blue Store. Gerei išdirbtas puikus birozis. Savininkas, 1054 No. Ashland.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

3524 So. Halsted Street išnuomojama krautuvei patalpa. Tinka bet kokiam birozio. Kreiptis į antrą aukštą.

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieriuotojai

PAINTERS, PAPERHANGERS AND DECORATORS

JOE RAMA
Dažome naujus ir senus namus
IS ORO IR VIDAU.
Skambinkite: WALbrook 4-4296

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR

Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kamina, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteravimas, dažymas, tile įdėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite:

LIUDAS TAUJENIS
6828 SO. MAPLEWOOD AVE.
HEmlock 4-5848

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)

Atlieku cemento, karpentierio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko imokėti, o už didesnius darbus susitarsime.

Dirbu Chicagoje ir priemiestuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223 arba
LAfayette 3-1209

AUTOMOBILES - TRUCKS
Automobilai — Sunkvežimiai

VIKTORO KOZICOS
Lietuviška gazolino stotis ir auto taisyklas.

CALL-ME-MOTORS Co.
5759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.